GENEL-İŞ

onbeş günlük işçi gazetesi

Türkiye genel hizmetler işçileri sendikası yayın organıdır

emek

YÜCEL YAMAN KÜTÜPHANESİ

SAYI: 253 • 1 KASIM 1975

PARLAMENTO AÇILIRKEN SIRA BEKLEYEN İŞÇİ SORUNLARI

TÜSTAV

15 günün takvimi

10 EKİM 1975 CUMA

- Cephe hükümeti seçim öncesi yeni bir tek ders sınav hakkı daha tanıdı.
- Fantomlar yılbaşına kadar Türkiye'ye gelmiş olacak.
- Ortakpazar Kıbrıs'ta bağımsız bir Türk devletinin ilânına karşı olduğunu açıkladı.

11 EKİM 1975 CUMARTESİ

- "Güvenlik Mahkemeleri Anayasa'ya aykırıdır" Anayasa Mahkemesinin Resmi Gazete'de yayınlanan iptal kararı bir yıl sonra yürürlüğe girecek.
- Yeni Kissinger plânına göre Magosa ve Omorfo'nun geri verileceği öne sürüldü.
- Çin Amerika'dan geliştirilmiş bilgisayarlar almak istiyor.
- Yurt dışındaki işçileri yakından ilgilendiren Avrupa Sosyal Güvenlik anlaşmasının ele alındığı açıklandı.

12 EKİM 1975 PAZAR

- Seçimler yapılıyor.
- Ecevit : "Halk hükümet sorununa kendisi çözüm buluyor."
- Yunanistan'da işkence sanıkları bugün yeni bir davadan ötürü askeri mahkeme önüne çıkartılıyorlar.
- Orgeneral Alpkaya, 21 Fantomun bu ay sonuna kadar getirileceğini açıkladı.

13 EKİM 1975 PAZARTESİ

- Ecevit ve Demirel ilk seçimde iktidar olacaklarını söylediler.
- Ergenekon MC ile işbirliği yapmazlarsa özel bankaları devletleştireceğini söyledi.
- Ankara olayları ile ilgili olarak 30 kişi tutuklandı.
- Kıbrıs'ta Halkçı Parti'nin I. Kurultayında Ada'daki İngiliz üslerinin kaldırılması kabul edildi.
- "Amerika; Suudi Arabistan, Mısır ve Kuveyt'i, Lübnan'da faal rol oynamaya teşvik ediyor."

14 EKİM 1975 SALI

- Sonuç, küçük partilerde tedirginlik yarattı.
- Millî Eğitimde yapılan atamalarda Bozkurtçu Ülkü - Bir Derneği etkili oluyor.
- Bozbeyli : "AP, Devlet ve Hükümeti bir arada gören totaliter anlayış içinde.
- Tokat olayı iddianamesini hazırlayan Ankara DGM Savcısı ölümle tehdit edildi.

15 EKİM 1975 ÇARŞAMBA

- MSP hükümete yeni öneriler getirecek.
- Türkiye'nin Ortak Pazar'a ihracatı üçte bir oranında azaldı.
- Kıbrıs ve ABD üsleriyle ilgili yeni statü Millî Güvenlik Kurulunda saptanacak.
- Demirel'in temelini 2 ay önce attığı SEKA-Akdeniz tesisleri inşaatı önceki gün ihaleye çıkarıldı.
- Türkiye, Balkan paktına girmeyi kabul ediyor.
- CHP, 1946'dan bu yana ilk kez oylarını yüzde 40'ın üzerine çıkarırken, sağ partilerin oy kaybı sürüyor.

16 EKİM 1975 PERŞEMBE

- Bağımsızlar, hükümeti desteklemek için önemli ödünler istiyor.
- Seçim sonrasına ertelenen zamların yapılması için MC Hükümeti üzerindeki baskılar yoğunlaşıyor.
- İTÜ'de komandoların saldırısına uğrayan 5 öğrenci yaralandı.
- SPD lideri Brandt, Ecevit'le görüşmek üzere yıl sonuna kadar Türkiye'ye geleceğini açıkladı.
- ABD'den satın alınan 24 Fantom uçağından ilk parti 6 tanesi Türkiye'ye getirildi.

17 EKİM 1975 CUMA

- İlk öğretim müfettişleri kadrosunda Ülkü-Bir önerilerine uygun kıyım başladı.
- ABD, üslere ilişkin baskıyı arttırıyor.
- Ecevit : MC. Cumhuriyet tarihinde görülmemiş ölçüde baskı yapıyor.
- Bozbeyli "Sağcılar ve milliyetçiler yenik düştü; ilk adım birbirimizi kazanmaktadır.
- Karadeniz Bakır işvereni, dışardan getirilen işçilerle fabrikayı çalıştırmak isteyince dört motor yandı.

18 EKİM 1975 CUMARTESİ

- İşadamları CHP-AP koalisyonu istiyor.
- THY uçaklarına kayıtlara geçmeden fazla yük alınıyor.
- AP Teşkilât Meclisi toplandı ; Bozbeyli "Doymamış bazı kuzgunlar halâ etrafımızda dönüyor."
- Makarios Türkiye'yi tavize yanaştırması koşuluyla ABD'ye Kıbrıs'ta üs vaadetmiş.
- İnşaat Mühendisleri Odası da üyelerini ODTÜ'de görev almamaya çağırdı.

19 EKİM 1975 PAZAR

- MSP Hükümete bildiri verecek.
- Kamulaştırmaya ilişkin yönetmelik, toprak sahipleri yararına değiştirildi.
- Sanayicilere göre Türk-İş'in uygulamaları, felsefesiyle çelişiyor.
- DP : " Hükümet her türlü kanun dışı gelişmeleri kamçılayan bir tutum içindedir."
- İspanyol sahrası halkıda, Fas'a doğru bir karşı yürüyüşe geçiyor.

20 EKİM 1975 PAZARTESİ

- MSP ortaklığa devam koşullarını açıkladı.
- Ford, Kıbrıs'ta gelişme olmazsa ambargonun yeniden konması olasılığını Türkiye'ye iletti.
- AP-MSP çelişmesi Fiyat Kontrol Komitesinin yeni zamlar için karar vermesini geciktirdi.
- Ecevit : "Demirel'in son İstanbul konuşması, milleti düşman kamplara bölme çabasının açık bir örneğidir."
- Otuzaltı yıldır gerçekleşmeyen Pendik tersanesi ihalesine bu kez de müfettişler el koydu.
- İTÜ Mimarlıkta dersleri engelleyen komandolar okulu işgal etmek istediler.

21 EKİM 1975 SALI

- Hayali mobilya olayı için soruşturma açıldı.
- ABD üslerinin faaliyeti için, ortaklaşa kullanım ve Türkiye'ye tazminat ödenmesi şart koşulacak.
- Çorum'da işçilerin içine dalan kamyon 22 kişinin ölümüne yol açtı.
- Bakana verilen "Gizli Rapor" üzerine ilkokul müfettişleri öğretmenliğe naklediliyor.
- Işık : "Ambargo çözümlenmeden üsler üzerinde geçerli bir anlaşmaya varılması düşünülemez."

22 EKİM 1975 ÇARŞAMBA

- Viyana Büyükelçimiz Tunalıgil vurularak öldürüldü.
- Tütün ihracatından bu yıl 20 firma 900 milyon lira kâr edecek.
- Ford yönetimi, Türkiye ile müzakerelerin ABD üslerinin açılmasıyla sonuçlanacağı umudunda.
- Meyak kesintilerinin faizi ile geri ödenmesi için Danıştay'a dava açıldı.
- Büyükelçi Gökmen, Ortadoğu konferansında Türkiye'nin Enerji Ajansı üyeliğini önce eleştirdi, sonra da sözlerini yalanladı.

TÜRKİYE
GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ
SENDİKASI
YAYIN ORGANIDIR

GENEL -İŞ Sendikası
adına sahibi
abdullah baştürk

Genel Yayın
Müdürü
ertan andaş

★☆★

Sorumlu
Yazıişleri Müdürü
hasan mert

★☆★

GENEL - İŞ EMEK'in
bu sayısı
GENEL-İŞ
Basın Bürosunda
hazırlanmış
Dizgi ve filmler
Hitit Ajans'ta
Baskı
Doğuş Matbaasında
yapılmıştır.

★☆★

FOTOĞRAFLAR
GENEL-İŞ EMEK

GENEL-İŞ EMEK
Basın Ahlak Yasasına
uyar

MERKEZ
Süleyman Sırrı Sokak 2/4
Telefon: 175459 - 175267
YENİŞEHİR
ANKARA

YIL : 9 - SAYI: 253
FİYATI 50 KURUŞ
BAŞLADIĞI TARİH
1 KASIM 1975

★☆★

GENEL-İŞ EMEK'in
bu sayısı
20 bin adet basılmıştır

●●●

GENEL-İŞ EMEK'İ OKU OKUT

TÜSTAV

Kapitalizm akla aykırıdır

Kapitalist sistem, akla aykırıdır.

Bu sistem, iş adamının kişisel çıkarlarının, ulusun yararına olduğu önermesine dayanır; eğer kişiler, istedikleri gibi kâr etme konusunda serbest bırakılsalar, bütün toplum daha iyi olacaktır. Yani işleri yürütmenin en iyi yolu, kapitalistleri iş yaparken en büyük kârı yapacak şekilde serbest bırakmaktır; bu sürecin sağlayacağı yan ürünle zaten halkın ihtiyaçları da karşılanacaktır.

Bu önerme muhakkak doğru değildir; her zaman için gerekli olmadığı açıktır. Hele tekel, rekabetin yerini alınca, doğruluğu daha da azalır. Kâr peşinde koşanların çıkarı ile toplumun çıkarı, ya uyuşur, ya uyuşmaz. Aslında çoğu zaman çatışır.

Kapitalist sistem, üretimi, herkesin ihtiyacına değil, azınlığın kârına dayandırdığı için akla aykırıdır.

Kapitalist sistem, doğrudan doğruya ihtiyaçlara göre üretimde bulunmak gibi sağduyuya dayanan bir yöntem uygulayacağına, ihtiyaçların da bu arada nasıl olsa karşılanacağı gibi belirsiz bir umutla, dolaylı bir yöntemle kâra göre üretim yaptığı için, akla aykırıdır.

Kapitalizm, Ankara'dan İstanbul'a gitmek için dosdoğru yol varken, İzmir üzerinden dolanmak gibi mantıksız ve saçmadır.

Ayrıca, kâr peşinde koşan bir avuç sanayicinin iktidarı, demokrasi ile ilgili bir sorun ortaya atmış ve ulusun ihtiyaçlarının karşılanıp karşılanamayacağı ve bedelinin ne olacağı hiç hesaba katılmadan kendi başlarına ve kendi çıkarları açısından her şeye karar verilmiştir. Halkın ekonomiyi denetimi altında tutmadığı yerde, ekonomik demokrasinin yerini, ekonomik diktatörlüğün alacağını söylemek hiç de yanlış olmaz.

Barış zamanında ülkenin refahı için çok tehlikeli olan bu ekonomik dikta, savaş zamanında varlığına yönelmiş bir tehdit halini alır. Buhranın ağırlığına aldırmaksızın ekonomik diktatörler, kârın, ödevden önce geldiğine ayak direrler ve üstelik her türlü çıkarlarını ülkeye ödettirecek durumdadırlar. Bu dayanıksız bir suçlama değildir; Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarında, Amerika'nın geçirdiği denemeler, bunu doğrulamıştır. 1941 yılında yayımlanan bir TNEC raporu öyküyü şöyle anlatmaktadır :

" Açık konuşmak gerekirse, savaşya da buhran sırasında, iş konusu ortaya atılınca, hükümet ile halk, diken üzerinde gibidirler. İş çevreleri, öne sürdükleri şartlar dışında, çalışmayı reddeder. Doğal kaynaklar, likit değerler, ülke ekonomisindeki stratejik noktalar, teknik araçlar ile bilgiler, onun denetimi altındadır.

Şimdi tekrarlanmakta olduğu görülen Birinci Dünya Savaşı denemeleri, büyük sermayenin, bu nüfuzu, eğer "iyi bir para" ödenirse kullanacağını göstermektedir. Aslında bu, pek te kapalı olmayan bir şantajdır... Bu durumda sormak gerekir : Bunların yurtseverliklerinin bedeli nedir? "

Sistemdeki aynı akla aykırılık, halkın yararına olarak, doğanın kontrol altına alınmasında, büyük iş çevrelerinin kazanç hırsıyla buna engel olmasına göz yummasıyla da besbelli olmaktadır. Hemen her bahar Ohio nehri taşar, bir yığın insanın ölümüne, milyonlarca dolarlık malın zarara uğramasına yol açar. Ürün mahvolur, evler yıkılır, şehirleri sel basar. Böyle bir şeyin olmasına hiç gerek yoktur. Bu güçlü nehir yola getirilebilir. Vahşi enerjisi dizginlenebilir, mevsimlik yükselmeleri bütün yıl güvenilir ulaştırmaya elverecek bir düzeyde tutulabilir, erozyon ile yok olan toprak, bütünüyle veya kısmen kurtarılabilir.

Bunu nasıl yapılabileceğini biliyoruz. Yapılabilir de.

Öyleyse niçin yapılmıyor ?

Çünkü kapitalist sistem, akla aykırıdır da ondan. Vahşi nehir her yıl ölüm ve yıkım getiren taşmalarına devam etmelidir; zira bir Ohio Projesi ile halkın yararına olarak gerçekleştirilecek taşkın kontrolu, enerji üretimi, ulaştırma sistemi, toprak korunması, genel hizmet kumpanyalarının, kömür ve demiryolu şirketlerinin kârlarını azaltabilir. Özel çıkar ile halk refahının kendiliğinden birleşebileceğini söyleyen kapitalizmin temel önermesinin saçmalığının işte bir kanıtı daha.

Kapitalist sistemin akla aykırılığı, hiç bir yerde, plândan yoksun oluşu kadar apaçık değildir. Her işletmede, bir sistem, örgütleme, plânlama vardır; ama iki işletme arasındaki ilişkide, ne sistem, ne plân, ne de düzen vardır, yalnızca anarşi vardır.

Ulusun ekonomik refahının, en iyi şekilde, ulusun refahı amacına yönelik, geniş kapsamlı ve iyi hazırlanmış plânlarla değil, her kapitaliste kendi işine geleni yapmasına izin vererek sağlanacağına, sanayiciler bize garanti veriyorlar. Bütün bu tek tek verilen kararların toplamı da toplumun yararına olacakmış.

Bunlar, hiç anlamı olmayan sözler.

Kapitalist sistem, halkı birbiriyle çatışan sınıflara böldüğü için de akla aykırıdır. "Bölünmez, herkese özgürlük ve adalet sağlayan tek bir ulus" yerine, kapitalizm, yapısı gereği, bölünebilir iki ulus yaratıyor; bir sınıfa özgürlük ve adalet sağladığı halde, ötekine hiç bir şey vermiyor. Halkın kardeşlik ve dostluk içinde bir arada yaşayacağı birleşmiş bir toplum yerine, kapitalist sistem, bütünleşmemiş bir topluluk yaratıyor ve bu toplulukta, çalışan sınıf ile sermayeye sahip olan sınıf, ulusal gelirden büyük bir parça koparmak için, zorunlu olarak savaşıp duruyorlar.

Sermaye sınıfının gelirine, kâra, sanayiin amacı kâr elde etmek olduğu için, iyi gözle bakılıyor. Oysa, işçi sınıfının gelirine, ücrete, kârı böldüğü için kötü bir şey gözüyle bakılıyor." Yüksek ücret teorisinin" erdemleri konusunda ne kadar laf ebeliği edilirse edilsin, konunun özü budur. Kâr, elden geldiğince büyük tutulması gereken olumlu bir iyilik ; ücretler ise, üretim maliyetinin düşük olması için en az düzeyde tutulması gereken olumlu bir kötülük gibi görülüyor.

Bunun sonucu, işçiler ürettikleri metaı satın alamaz hale geliyorlar, sistemde aralıklı çökmeler, buhranlar ve depresyonlar oluyor. Bundan daha mantıksız ekonomik sistem olur mu ?

Sanayiin gelişmesi için başlıca çare olarak kâr peşinde koşulması ile ortaya çıkan başka bir saçmalık da, insanların yaşamasına esas olan değerler de yarattığı kargaşalıktır.

Kapitalist toplumda, tutum ve davranışların ölçüsü ne olacaktır? Bu sorunun karşılığı duruma göre değişiyor :

İş dünyasında, rekabet, imansızca çıkarcılık, sıkı pazarlık, karşıdakinin gırtlağına sarılma, rakibi köşeye sıkıştırma, kopartabileceği her şeyi kopartma. Kazandıklarınızla ne yapacağınız önemli değil; bütün zamanınızı ve gücünüzü servet peşinde kanter içinde koşmakla geçirmelisiniz. Nasıl ele geçirdiğinize hiç aldırmaksızın, ne kadar faz la yığarsanız, o kadar başarılı sayılırsınız.

Aile ve dost dünyasında, din alemınde ise başka ölçüler egemendir. Rekabet yerine işbirliği; nefret yerine sevgi; kendin için kopart yerine başkalarına hizmet ; başkalarının sırtından tepeye tırmanma yerine, hemcinsine yardım; " ne kadarı benim olacak" yerine, "başkalarına yararı olacak mı?" ; zenginlik tutkusu yerine, hizmet arzusu.

İki ayrı değerler sistemi-birbirlerinden geceyle gündüz kadar ayrı.

DAVET

DÖRT NALA GELİP UZAK ASYA'DAN
AKDENİZE BİR KISRAK GİBİ UZANAN
BU MEMLEKET BİZİM,

BİLEKLER KAN İÇİNDE, DİŞLER KENETLİ, AYAKLAR ÇIPLAK
VE İPEK BİR HALIYA BENZEYEN TOPRAK,
BU CEHENNEM, BU CENNET BİZİM.

KAPANSIN EL KAPILARI, BİR DAHA AÇILMASIN,
YOK EDİN İNSANIN İNSANA KULLUĞUNU!
BU DAVET BİZİM.

YAŞAMAK! BİR AĞAÇ GİBİ TEK VE HÜR
VE BİR ORMAN GİBİ KARDEŞCESİNE,
BU HASRET BİZİM!

Nazım Hikmet

Yorum

PARLAMENTO AÇILIRKEN...

Bu sayımız elinize geçtiği sırada dört aylık tatil süresini tamamlayan Parlamento yeni dönem çalışmalarına başlamış olacaktır. Her yıl dört ay tatil yapan parlamento, yeni dönem çalışmalarına başladığında, karşısında çözüm bekleyen yığınla sorunla karşılaşmaktadır. Geçen dönemlerden kalan sorunlara yenileri eklenmekte ve çalışma dönemlerinde bunların çoğunluğu çözümlenmemektedir.

1 Kasımda çalışmalarına başlamış olan parlamento raflarında bekleyen yığınla sorunun başında çalışanların sorunları gelmektedir.

Bir Belediye Gelirleri Yasası vardır. Bu yasa yıllar yılıdır çözümlenmemiştir. Belediyelerimiz, 1930'lardan kalan yasalarla yönetilmektedirler. O tarihte kaleme alınmış olan yasa ise, bugünkü belediyelerimiz için yeterli olmamaktadır. Henüz motorlu taşıtların olmadığı bir dönemde atlı arabalar için çıkarılan yasanın bugün için artık geçerliliğini ve yeterliğini yitirmiş olması çok doğaldır. Ancak, parlamentodan bugünün belediyeleri için geçerli olacak bir yasa çıkarılmamıştır. Belediyelerimiz gözle görülen bir sıkıntı içindedirler.. Çalıştırdığı işçiye, memura maaşlarını ödeyemez durumdadırlar. Bütün bunlara karşın ne bir yasa çıkarılmaktadır, ne de hükümet tarafından yardım yapılmaktadır...

1973 genel seçimlerinde oylarını halkçı belediye başkanları için kullanan halkımız, bu davranışlarından ötürü MC hükümeti tarafından cezalandırılmakta, halkçı belediye başkanlarının yönetiminde bulunan belediyelere MC hükümetince ambargo uygulanmaktadır. Belediyelerde çalışan işçiler MC hükümetinin ambargo uygulaması ile ücretlerini uzun süre alamamakta, çocuklarına ekmek götürememektedirler. Parlamento açılırken büyük belediyelerimizin işçi ve memurlara ücretlerini ödeyemeyeceği açıklanmakta, buna karşın MC'den ses seda çıkmamakta, yardım yapılmamaktadır. Bu durum devam ederse ve belediyelerde çalışan işçilerle memurlar sokağa dökülürse, eyleme geçerse, MC'nin başı gene eski sözlerini yineleyerek, "yürümekle sokaklar aşınmaz"mı diyecektir acaba ?

Oysaki 12 Marttan önce aynı sözleri her fırsatta söyleyen Demirel gördü ki yürümekle yalnız yollar değil, çok şeyler eskimiştir. Ve ülke bunalımlar içine itilmiştir. Bunun sorumlusu Demirel'di. Belediyelere ambargo uygulayan da Demirel'dir, Demirel'in başında bulunduğu MC hükümetidir. Ve yarın belediyelerde çalışanların sokağa dökülmesinin sorumlusu da gene Demirel olacaktır.

Parlamento açılırken, sırada bekleyen sorunlardan "Sendika seçme özgürlüğü" vardır. Devrimci sendikalar, tüm demokratik kuruluşlar REFERANDUM'un yasalaşması için zaman zaman önerilerde bulunmuşlardır parlamentoya.. Ama bu öneriler ele alınmamış, gerçekleşmemiştir. İşçi sınıfımızın genel grev hakkı vardır. Ve bu hak henüz verilmemiştir. Tarım İş Yasası, İYAK, tüm çalışanlara toplu sözleşme, grev ve sendikalaşma hakkı sorunları vardır ve bunlar da bugüne dek çözümlenmemiştir. Parlamentodan istediğimiz, bütün bu sırada bekleyen sorunların öncelikle ele alınması ve çözümlenmesidir. Kendi maaşlarına yıldırım hızı ile zam yapan parlamenterlerden bu isteklerde bulunmak hakkımızdır.

Bütün bunların yanı sıra işverenlerin elinde lokavt denen bir silahları vardır. İşte ekonomik haklarına kavuşmak için direnen, grev yapan işçilerin karşısına bu silahıyla çıkan işverenlerin elinden bu silah alınmalı ve lokavt yasadan çıkarılmalıdır. Parlamentodan yeni dönen çalışmalarına başlarken isteklerimiz bunlardır.

Genel-İş emek

TÜRKİYE'DE işçi eylemleri

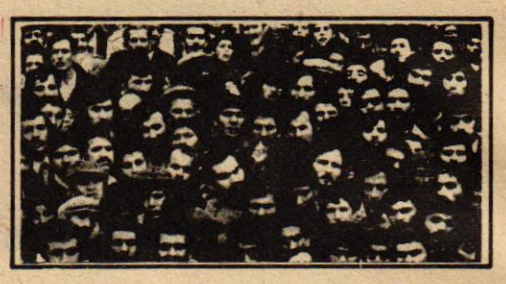

BANDIRMA'DA İŞÇİLER YÜRÜYÜŞ YAPTILAR

Dokuz gün direniş yapan Sülfirik Asit Fabrikası işçileri ve onları destekleyen çevre il ve ilçelerden gelen işçi ve demokratik kuruluşların katıldığı mitingde işçiler "Referandum hakkımız, söke söke alırız"sloganı ile yürümüşlerdir. Bandırmalılar, "Parti liderlerinin gelişinde yapılan en kalabalık miting" demişlerdir.

Bandırma Ordu Caddesinin Tekel İşçi Evleri önünden başlayan ve Cumhuriyet Meydanında yapılan konuşmalarla biten "Hak ve Özgürlükler" mitingine Orhangazi Kav işçileri, Marshall işçileri, Adapazarı' nda grevde bulunan Saraçoğlu işçileri ve İzmit Petkim Fabrikası işçileri otobüslerle gelerek katılmışlardır. Mitinge katılan demokratik kuruluşlar ise Bandırma Töb-Der, Gemlik Töb-Der, Bandırma Demokratik Kültür Derneği, İYÖKD, Sosyal-İş Balıkesir ve Turizm-İş Gönen şubeleridir.

Yürüyüşe işçi aileleri çocukları ile birlikte katılmışlardır. Çocukların ellerindeki "Babamızın hakkını istiyoruz", "Devlet malı yönetenlerin malı değildir" pankartları, Bandırmalıların ilgisini çekmiş ve yürüyüşü izleyen halkın da katılmasına neden olmuştur.

Cumhuriyet Meydanında yapılan konuşmalarda, direnen işçiler adına konuşan bir işçi "Kalkınan ülkemizde, emeğin eseri, devlet malı olan bizim fabrikamızda insanca çalışmak, insanca yaşamak bizim en tabii hakkımızdır. Bu hak, insanlık onurumuzun doğurduğu bir haktır. Anayasanın verdiği, insanlık onurunun doğurduğu bu hakkı korumak da bizim en şerefli görevimizdir. Çalıştığımız yerde teneffüs ettiğimiz asit buharı, kalsin tozu her geçen gün ömrümüzden en az bir günü çalmaktadır. Yani kısa ömürlü olmaya mahkumuz. Biz emeğimize saygılı olmaya çağırıyoruz, onlar bizleri horluyor, haklarımızı ve özgürlüklerimizi elimizden almaya çalışıyor. Bu koşullar altında daha iyi yaşamak, haklarımızı dahaiyi korumak için sendikamızı değiştirme kararı aldık. Petrol Kimya-İş Sendikasında örgütlendik. Bunun neticesi önce bir arkadaşımız atıldı. Ardından 16 arkadaşımız sosyal haklardan yararlandırılmadı. Bizi, bizim olan topraklarda kimsenin yoksulluğa, açlığa, sefalete itmeye hakkı yoktur. Kimseye böyle bir hak tanımıyoruz, tanımıyacağız"demiştir.

ADELA DERİ SANAYİİNDE ÇALIŞAN SENDİKALI 74 İŞÇİ İŞTEN ÇIKARILDI

Fabrikada işçiler asgari ücretle çalışıyor.

İstanbul'da Alibeyköy'de kurulu Adelâ Deri Sanayii A.Ş.'de çalışan 74 işçinin iş akidleri Deri-İş Sendikasına geçtikleri günün hemen arkasından işveren tarafından feshedilmiştir.

Adela Deri Sanayiinin halka açık bir şirket olduğu ve çoğunlukla Almanya'da çalışan işçilerin katılmalarıyla kurulduğu öğrenilmiştir. Ancak işveren durumundaki Hasan Yeşil'in işletmeye hakim olduğu ileri sürülmüştür. Fabrikada çalışan işçiler asgari ücretle çalıştırılmaktadırlar. Öte yandan, iddia edildiğine göre, işçilerin aldıkları ücretlerin bir kısmı kesilerek fabrikaya ortak olmaları istenmektedir.

İşçilerin Deri-İş Sendikasına üye olmaları üzerine iş akitlerinin feshedilmesini kanunsuz lokavt olarak nitelemeyen sendika yetkilileri İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğüne ve Savcılığa başvurmuşlardır.

ECİM TİCARETTE ÇALIŞAN İŞÇİLER DİRENİŞTE

İstanbul'da Rami'de kurulu Ecim Ticaret A.Ş. işyerinde çalışan işçiler sendikalaşma hareketine öncülük eden dört arkadaşlarının iş akitilerinin işveren tarafından feshedilmesi üzerine direnişe geçmişlerdir.

Çağdaş Metal-İş Sendikası yetkilileri ilk kez bir sendikanın örgütlendiği bu işyerinde, işverenin buna tepki göstererek sendikalaşmaya öncülük eden işçinin iş akdini feshettiğini ifade etmişlerdir.

İŞÇİLER SİGORTASIZ ÇALIŞTIRILIYOR

Zetina radyolarının ve regülatörlerin montajının yapıldığı bu işyerinde çalışan işçiler şimdiye değin sigortasız olarak ve çok düşük ücretlerle çalıştırıldıklarını, çalışan işçiler arasında en fazla ücreti üç kişinin aldığını ve bunların da eline ayda net bin lira geçtiğini söylemişlerdir. İşveren tarafından kendilerine maaş bordrolarının boş olarak imzalatıldığını belirten işçiler, "Bu bordrolar sonradan işveren tarafından göstermelik dolduruluyor"demişlerdir.

İŞÇİLER SENDİKAYA ÜYE OLUNCA, İŞVEREN İŞYERİNİ KAPATTI

Kemeraltı'nda bir mağazada çalışan 7 işçinin, sendikalı olmaları karşısında "Ben işyerimde sendikalı işçi çalıştırmam" diyen işveren, işçilerin iş akitlerini feshederek işyerini kapatmıştır.

Feyyaz Metegil ve ortaklarına ait işyerinin kapatılmasından sonra 7 işçinin açıkta kaldığını belirten Tez Büro-İş Sendikası İzmir Şube Başkanı, işverenin işyerini kardeşine devrettiğini iddia etmiş, "7 kişinin işlerine son verilmesi ile 25 kişi açlığa mahkum edilmiştir. İşverenin bu yasa dışı lokavtı üzerine gerekli girişimlerde bulunduk. Haklı olduğumuzu kanıtlayacağız"demiştir.

ANKARA'DA 7 İŞÇİ GÖZALTINA ALINDI

Bayındırlık Bakanlığı bahçesinde ölüm oruçlarını sürdüren 7 işçi ile kendilerini ziyarete gelen 18 arkadaşı polis tarafından alınarak Emniyet Sarayı'na götürülmüşlerdir.

Bayındırlık Bakanlığı'nda çalışan 6 işçi Bakan tarafından gerekçe gösterilmeksizin işten atılmış, işçiler de ölüm orucuna başlamışlardı. Daha sonra bir işçi daha ölüm orucuna başlamış, bakanlıkta çalışan 30 kadar işçi de direnişe başlamışlardı.

Daha önceleri de polis gene oruç tutan işçileri ve pankartları toplamış, bir gün sonra da işçiler serbest bırakılmıştı.

SOSYAL SİGORTALAR KURUMUNDA 2500 İŞÇİ YEMEK BOYKOTU YAPTI

Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğünde çalışan 2500 işçi, yemeklerin düşük kaliteli olmasını protesto amacıyla 21 Ekim günü yemek boykotu yapmışlardır.

SSK Genel Müdürlüğü'nde işçilerin yaptığı yemek boykotuna memurların da katıldığı bildirilmiş, Sosyal-İş Sendikası'ndan yapılan açıklamada, boykotun, işverene ikaz niteliği taşıdığı belirtilmiştir.

SSK Genel Müdürlüğü'nde, yürürlükteki toplu sözleşme gereği çalışılan günlerde üç kap yemek çıkarılması gerekmektedir. Yemek maliyetinin ortalama 5 liradan aşağı olmaması sözleşmede yer almışken, işveren bu hükümlere uymamaktadır.

BUCA VEREM SAVAŞ SANATORYUMU İŞÇİLERİNİN DİRENİŞİ SÜRÜYOR

Buca Verem Savaş Sanatoryumunda DİSK'e bağlı Has-İş Sendikasına üye 107 işçi, işverenin son bir ayda 43 işçinin işine son vermesi üzerine direnişe başlamışlardır.

Türk-İş'e bağlı Sağlık-İş Sendikasından ayrılıp DİSK'e bağlı Has - İş Sendikasına üye olduklarından bu yana işverenin baskısının yoğunlaştığını bildiren işçiler direniş nedenini şöyle özetlemişlerdir :

"DİSK'e bağlı sendikaya geçtiğimiz için işveren bizi yıldırma kampanyası başlatmıştır. Nitekim son bir ayda 43 arkadaşımız işçi fazlalığı öne sürülerek işten atılmıştır. Oysa hastahanede işçi fazlalığı değil, eksikliği söz konusudur."

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI BAKIM ONARIM DAİRESİ'NDE ÇALIŞAN İŞÇİLER GREVDE

Bayındırlık Bakanlığı Bakım Onarım Dairesi işyerinde çalışmakta olan 52 işçi greve başlamıştır.

DİSK'e bağlı Baysen-İş üyesi işçilerin başlattıkları greve neden olarak, işveren durumundaki bakanlığın sendikalı işçilere bu işyerinin Yapı İşleri Genel Müdürlüğü işyeriyle birlikte kabul edildiğini söyleyerek toplu sözleşme imzalamaktan kaçınması gösterilmektedir.

Baysen-İş Sendikası yetkililerinin o işyerinin ayrı bir işyeri olduğunu ileri sürmelerine karşılık, bakanlık bunu kabul etmemektedir. Greve başlayan 52 Bayındırlık Bakanlığında 6 işçinin işine son verilmesi ve bunun üzerine 500 işçinin direnişi geçmesi olayını desteklediklerini de belirtmişlerdir.

DAĞLICA

Öfkem birikir dağlara giderim.
Canım sıkılır dağlara giderim,
Öc alasım gelir dağlara giderim,
Tek güvencemdir, dağlara giderim
Çıplak bayırlara senli benliyim
Çıplak bayırlarla senli benliyim
Tepelerde, tepelerde gezerim
Birgün inişim yaman olacak
kayalıklardan

Birgün inişimiz yaman
Salacağız öfkemizi vadiler boyu
Ve sonra ilkin güneşi getireceğiz
Güneşi bizlerden saklayanlardan
Dağlarla elele verdiğimiz zaman

Ahmet GÜNBAŞ

İŞTEN ATILAN 21 İŞÇİ İŞVERENİ DAVA ETTİ

Ankara'da Sevinç Matbaasında çalışmakta olan 21 işçinin işine gerekçe gösterilmeden son verilmesi üzerine, işçiler Ankara İş Mahkemesine başvurarak işverenin yargılanmasını istemişlerdir.

İŞVEREN SUÇLU BULUNDU

Öte yandan İl Hakim Kurulu, işine son verilenlerden işçi temsilcisinin durumunu incelemiş ve işvereni suçlu bulmuştur. İşçilerin üyesi bulunduğu DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikası konu ile ilgili olarak şu bilgiyi vermiştir:

"Sevinç Matbaasında 21 işçi salt DİSK ve örgüte bağlı Basın-İş üyesi olmaları nedeniyle gerekçesiz işten atılmışlardır. Durumu görüşen İl Hakim Kurulu işçi temsilcisini haklı bulmuştur.

İşveren, viziteden dönen işçileri işten attığını belirtmiştir. İşe son verme tarihinin işverenin iddia ettiği gibi 16 Eylül 1975 değil, 19 Eylül 1975 olduğu İl Hakim Kurulu tarafından saptanmıştır. İşçilerimiz işlerine dönünceye kadar mücadelemiz devam edecektir."

DÜNYADA işçi eylemleri

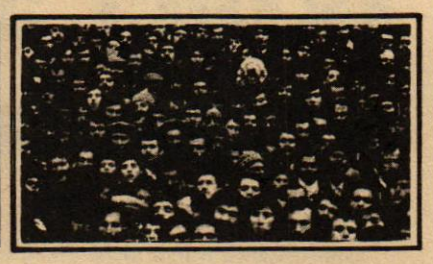

PORTEKİZ'DE SOLCU ASKERLER; İŞÇİ ÜCRETLERİNİN DÜŞÜRÜLEMİYECEĞİNİ AÇIKLADILAR

- Başbakan Azevedo ekonomik zorluklarla savaşmak için bir tedbirler programı sunacağını açıklarken, solcu örgütler ekonomide sağa kayışa izin vermeyeceklerini bildirdiler.

İşsizliğin yaygınlaştığı, fiyatların hızla yükseldiği ve bütçe açığının arttığı bir ortamda Portekiz'in merkez-sol Azevedo hükümeti, halktan tüketimlerini kısmalarını ve " Fedakârlık yapmalarını" istemiştir. Televizyonda bir konuşma yapan Azevedo yakında, bir ekonomik tedbirler programı sunacağını bildirmiştir.

Bilindiği gibi, eski Devlet Başkanı Spinola'nın darbe girişiminin geçen mart ayında bastırılmasından sonra Portekiz'de işçiler birçok fabrikayı işgal etmişler ve fabrikalarda işçi yönetim komiteleri kurmuşlardı.

Buna karşılık, çeşitli sol örgütleri birleştiren Devrimci Birleşik Cephe ile solcu askerlerin örgütü olan, "Birleşmiş Askerler Kazanır" adlı örgütler, diktatörlüğün devrilmesinden beri işçilerin kazandığı mevkileri terketmeyeceklerini ve ücretlerin düşürülmesine izin vermeyeceklerini açıklamışlardır.

LİZBON'DA İŞÇİLER BİR OTELİ KUŞATTI

Otel sahibi İsveçli iş adamı fabrikasında lokavt ilan etmişti.

Portekiz'de çeşitli firmalara sahip olan İsveçli iş adamı konfeksiyon fabrikalarından birisinde lokavt ilân edince, aynı iş adamının Lizbon'daki oteli işçiler tarafından ablukaya alınmıştır.

Otelin sahibi İsveç'in Lizbon Büyükelçiliğinin yanındaki otelden çıkmak isteyince işçiler, işadamının oteli terketmesine izin vermemişler ve bu arada itişmeler olmuştur. Ancak olaylarda yaralı olmadığı da bildirilmektedir.

PORTEKİZ'DE YABANCILARIN ELİNDE BULUNAN ÇİFTLİKLER İŞGAL EDİLİYOR

Portekiz'in güney bölgelerindeki çiftçilerin, yabancıların ellerinde bulunan çiftlikleri işgale başladıkları bildirilmektedir.

Elvas kenti yakınında bir İngilize ait çiftliğin silahlanmış Portekizli çiftçiler tarafından işgal edilmesinden sonra Lizbon'da İngiltere Büyükelçisi Tarım Bakanı ile bir görüşme yapmış ve durumu şikâyet etmiştir.

Yalnızca Elvas çevresinde İngilizlere ait 12 çiftliğin bulunduğu bildirilmektedir.

İşgal edilen çiftliğin sahibi ise ailesi ile birlikte Elvas'a gelmiş ve "Çiftlikte kalan eşyalarımı ve belki de çiftliğimi geri alabilmek için ordunun yardımını istiyorum. " demiştir.

Portekiz'de İngiltere Elçiliğinin bir sözcüsü ise, "Çiftliği işgal eden köylüler Tarım Reformu merkezinin kendilerinin yetki verdiğini iddia etmektedirler. Bu da durumu biraz daha karıştırmaktadır"demiştir.

Elvas'ta ise bir Tarım Reformu yetkilisi, "Reform tasarrufu, hem Portekizli büyük çiftlik sahiplerinin hem de yabancıların ellerindeki toprakları kapsamalıdır. Toprak çalışanlarındır. "demiştir.

Öte yandan Lizbon'da sosyalistlerin çoğunlukta bulunduğu Başbakan Azevedo hükümetine karşı protesto gösterilerinin sürdüğü bildirilmektedir. Komünistler ile diğir solcu grupların, daha önce Katolik kilisesine ait olan fakat işçiler tarafından işgal edildikten sonra Azevedo hükümeti göreve başlayınca susturulan Renasenza Radyosuna bir yürüyüş düzenlemişler ve radyoyu işgal etmişlerdir. Yürüyüşçüler radyonun yeniden işçilere verilmesini ve yayınlarına başlamasını istemişlerdir. İşçiler radyoya girişleri sırasında " zafer zafer" diye bağırmışlardır. Olayın, solcu işçilerin Azevedo hükümetine karşı olduklarını gösterdiği, gözlemciler tarafından bildirilmektedir.

60 kadar otomobil karaya çıkartılmıyor.

İNGİLTERE'DE BİR FERİBOTTA DENİZCİLERİN GREVİ VAR

Bir feribotun grev yapan mürettebatı 60 otomobil ile sahiplerinin karaya çıkmalarına izin vermemiştir.

Pasifik-Orlent Şirketinin sahibi bulunduğu "Eagle" adlı feribot Fas'ın Tanca şehrine yaptığı seferden dönüp, limana yaklaşırken kumpanyası feribotun bir Fransız şirketine satıldığını açıklamış ve 150 kişilik mürettebatın işlerine son verildiğini bildimiştir.

Mürettebat bunun üzerine, 11 bin 600 tonluk feribottan geziye gidenlerin arabalarını boşaltmayı reddetmiştir. Şirket, yolcuların evlerine gitmeleri için kiralık arabalar sağlamayı önermiş, ancak sayıları 60 kadar olan yolcular, otomobillerini almadan gemiden ayrılmayı reddetmişlerdir.

Deniz Adamları Sendikası liderleri, işlerini yitiren mürettebat için tazminat istediklerini bildirmişlerdir.

BEYRUT'TAKİ ÇATIŞMALAR YÜZÜNDEN 6 BİN TÜRK İŞÇİSİ YURDA DÖNDÜ

Beyrut'taki çatışmaların başlamasından bu yana Türkiye'ye dönen pasaportlu ve pasaportsuz Türk işçilerinin sayısının 6 bin 750'yi geçtiği bildirilmiştir.

Nusaybin hudut kapısına gelerek Türk olduklarını resmi belgelerle saptayan ve Beyrut'ta çalıştıklarını söyleyen Türk işçileri, "Beyrut ' ta bayramdan sonra başlayan çatışmalarda çok insan öldü. İlkinden fazla kan dökülüyor. Solcu Müslümanlarla, sağcı Hıristiyanlar kadın ve küçük yaşta çocuk kaçırmakta birbirleri ile yarış ediyorlar" demişlerdir.

PARİS HAVAALANINDA GREV YAPILDI YOLCULAR ORTADA KALDI

Fransa başkentinin "Charles de Gaulle" Havaalanında teknik personelin, zam isteği ile ihbarsız olarak başlattıkları grev binlerce turist ve yolcunun ortada kalmasına neden olmuştur. Grev süresinci birçok hava şirketi uçuşları iptal etmek zorunda kalmıştır.

MEKSİKA'DA POLİS - KÖYLÜ ÇATIŞMASINDA 6 KÖYLÜ ÖLDÜ

Kuzey Meksika'daki Sonora Eyaleti Valisi polis ve köylüler arasındaki çatışma altı köylünün öldürülmesi üzerine hükümetten süresiz izin isteyerek görevinden ayrılmıştır.

Çiftçiler Fderasyonu Başkanı, "Savaşımızı kazandık, köylüler galip, Biebrich düştü" diyerek yeni valinin tayininin köylüler namına bir zafer olduğunu söylemiştir.

Sonora Eyaleti Valisi Biebrich'in istifasına yol açan olay topraksız köylüleri özle kişilere ait topraklara yerleşmeleri ile başlamış ve vali bunları polis zoru ile buralardan çıkarmaya girişince çıkan kavgalarda altı köylü ölmüş, 14 köylü de ağır yaralanmıştır.

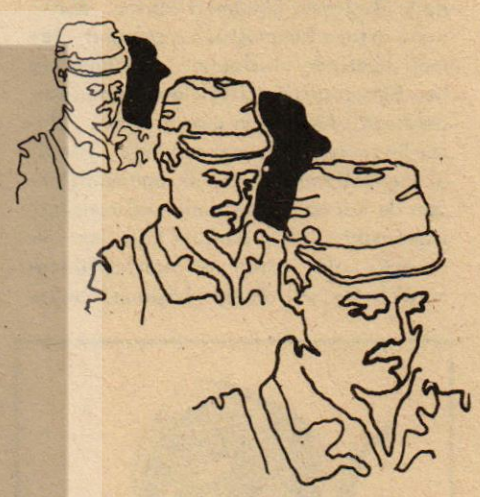

ARJANTİN'DE HÜKÜMET 6 AY SÜRE İLE "GREV" İ YASAKLADI

Arjantin hükümeti, Parlamentoya sunulmak üzere, ülkede 6 ay süreyle grev yapılmasını ve işçi çıkarılmasını yasaklayan bir yasa tasarısı hazırlamıştır.

Tasarıda grev yapılmasına ve işçi çıkarılmasına, ancak bazı "zorunlu ve haklı durumlarda" izin verilebileceği kaydedilmektedir.

KAPİTALİST ÜLKELER BEYRUT'U DA KANA BULADILAR

Uzun süreden beri Umman Halk Kurtuluş Cephesi'ne bağlı gerilla birliklerinin, İran birlikleri ile takviye edilen Umman kuvvetleri karşısında gerilemeye başladıkları bildirilmektedir.

Umman Halk Kurtuluş Cephesi, yıllardan beri ülkede Sultan Kabus'un yönetimine karşı mücadele vermektedir.

Güney Yemen Halk Cumhuriyeti tarafından desteklenen gerillalara karşı İran ve Umman kuvvetlerinin yeni bir saldırı hattı kurdukları, ayrıca İran ve Umman savaş uçaklarının gerillaların Güneş Yemen'den ikmal yollarını kestikleri öne sürülmüştür.

İki bin kadar olduğu bildirilen Umman Halk Kurtuluş Cephesi üyelerine karşı girişilen insanlık dışı harekete İngiliz birlikleri de katılmıştır.

İran, İngiliz ve Umman birliklerinin giriştikleri ortak hareket karşısında, geriledikleri öne sürülen Dofar gerillaları bu iddiaları yalanlamışlar ve "Saldırgan" diye niteledikleri askeri birlikleri ağır kayba uğrattıklarını öne sürmüşlerdir.

Umman Halk Kurtuluş Cephesi, Güney Yemen Halk Cumhuriyeti Başkenti, Aden'de yayınladığı bir bildiride, İran, İngiliz ve Umman birliklerinin hareket sırasında gerillaların çok sert direnişleriyle karşılaştıklarını ve en az yüz İran askerinin öldürüldüğünü ya da yaralandığını, gerillaların denetimi altındaki bölgeyi bombalayan Umman savaş uçaklarından beşinin de yerden açılan ateş sonucunda düşürüldüğünü açıklamıştır. Bazı gerilla birliklerinin giriştikleri bir karşı saldırı sonucunda 20 kadar Umman ve İran mevziini tahrip ettikleri ve bir topçu bataryasını bütünüyle ele geçirdikleri öne sürülmüştür.

Gerillalar, Umman'ın batı kısmını oluşturan Dofar'ı "Kurtarılmış bölge " olarak nitelemekte, Sultan Kabus kuvvetlerinin bu bölgeye karşı giriştikleri askeri harekatı "Saldırı" olarak nitelemektedirler.

Umman Kurtuluş Halk Cephesi bir mesajla "Arap devletlerini Umman halkının yanında yer almaya ve bu saldırıyı geri püskürtmek için yardım sağlamaya" çağırmaktadır.

Sultan Kabus'un gerillalara karşı başlattığı askeri harekat dağlık bölgelere sıçramış ve sürmektedir.

Görülüyor ki, halkının kurtuluşu için mücadele veren bir avuç inançlı, bilinçli yiğit kişi karşısında bir Sultan'ın kuvvetleri yetmemektedir. Ve başka kapitalist ülkelerden yardım istenmektedir. Yani örgütlü bir avuç güç bir Sultanı bile dağıtmakta, perişan etmeye yetmektedir...

İkinci 50 yılında Cumhuriyetin anlamlaşması

prof. bahri savcı

Cumhuriyetin ikinci ellisinin ilk iki yılını da aştık. İkinci ellide ilerliyoruz.

Ulusal ve toplumsal gelişmelerimizin ipuçları acaba bu ikinci ellide, Türkiye'yi nereye götürecek ?

Karamsarlar "gene çıkmazlara" diyeceklerdir. İlk bakışta pek de haksız sayılmazlar. Birinci ellinin daha ilk yılında yapısal gelişmemizi, İzmir İktisat Kongresinde burjuvalaşma yönüne kaydırdık. Ekonomimizi de, bir burjuva büyümesi verecek olan türden bir girişimciliğin buyruğuna bağlı kıldık. Oysa ki Mustafa Kemal, Cumhuriyetin bir halk hükümeti, çalışma temeline dayalı bir halk uluslaşma hükümeti olması zorunu ortaya koymuştu. Bu; çalışma temeli üzerinde uluslaşma hükümetinin her türden girişimciliği temelinde reddetmezdi. Ama onun amacı ulusu, Ulusal Bağımsızlık Savaşı sonunda yendiği kapitalizmin ekonomik egemenliğinden de kurtarıp, ekonomik bağımsızlığı sağlamaktı. Bunun da Türk koşulları içindeki yolu; zaten var olan köylü-zenaatkâr ile, var olmaya başlamış bulu-

nan işçi kategorilerini, "Kuvayi Milliye"nin ulusçu aydınları ile bütünleştirerek, "halk hükümeti" kurmaktı; burjuva egemenliği hükümeti değil...

İşin doğrusu bu idi. Mustafa Kemal'in pozitivizmi, bunun, halkçı bir sosyo-ekonomik irdelemeden çıkan us'sal yolunu da işaretliyordu: Çalışan kategorileri, "çalışma" ekseni üzerinde uluslaştırarak ulusal iradeye varmak..

Ama, batı kapitalistik gelişme öğretisi; hem Türkiye'deki el ulaklarına, hem de devrimin entellijensiyası olacak aydınlara, "batılılaşmanın yolu'nun, ancak burjuvalaşma ile açılabileceği ön değerlendirilimini yutturdu. Özellikle, batı kapitalistik gelişmenin Türkiye'ye verdiği "batıya tabi olma" rolünden çıkarı olanlar, Mustafa Kemal ve Kuvayı Milliyeci entellijensiyasını bir sosyo-ekonomik baskı altına aldılar.

Böylece, Mustafa Kemal'in kendisine ve onun Kuvayı Milliyecilerine rağmen, yani onların çalışma ekseni üzerindeki bir uluslaşmanın halk hükümetini aramalarına rağmen, Cumhuriyet, birinci ellisine, bir burjuvalaşma sapması ile girdi. Onun için de, birinci ellide ümitçilikten kurtulup, ekonomisi ile de uluslaşmış bir çağdaş yücelmeye varılamadı.

İşte buna bakan karamsarlar Cumhuriyetin ikinci ellisine de, burjuva büyümeciliğinin saptırılmış öğretisi ve uygulaması altında girdiğimizi görerek, gene çıkmazlarda dolaşacağımızı söyleyebilmektedirler.

Bilimsel irdelemelerde karamsarlık olmaz. Bir bilimsel irdeleme, durumları kavramaya ve onun içindeki istidâtları bulmaya çabalar. Böyle bir algı ile duruma bakmaya uğraşalım.

I- Cumhuriyetin, her zaman geçerli tarihsel ve siyasal anlamı

Önce, Cumhuriyetin Türkiye için de geçerli olan tarihsel ve siyasal anlamını kavramalıyız.

Buna göre Cumhuriyet; "hükümranlık" ı, onun günlük uygulamalar alanındaki deyimi olan "siyasal iktidar"ı, hiç kimseyle paylaşmadan, ortaklaşmadan, işbirlikleşmeden, "ulus"a geçirme, ve, devlet yapısını bir "Halife-Sultan" sız olarak kurmadır.

Mustafa Kemal ve Kuvayı Milliyecileri bunu yapmışlardır. Böylece Cumhuriyet, devrimlerde büyük bir aşama olmuştur. Türkiye eskidenberi "siyasal olarak batılılaşma"yı gerçekleştirmek istiyordu. Köhne devlet yapısını, siyasal olarak modernleşme örneğine göre kurmak istiyordu.

Fakat bula bula, gele gele, bir siyasal güç ortaklığına varabilmişti. Osmanlı Kamu Hukuku geleneğinden, daha doğrusu bu hukukun ağır baskısından kurtulamamıştı Türkiye... Bu hukuk, Halife-Sultan'ı devlet yaşamında temel öge sayan bir hukuktu. Ondan vazgeçilemiyordu. Ayrıca, Türkiye'nin hem sosyal yapısı, hem ekonomik ilişkiler düzeni, hem siyasal seçkinlerinin benimsediği öğreti, ancak ve ancak bir meşrutiyet içinde, ulusun, Halife-Sultanla bir "siyasal güç ortaklığı"na elverecek bir düzeydeydi. Osmanlı kafalı aydınlar, Halife-Sultanın "hükümranlık hakkı"nı, Tanrıdan gelen bir hak sayıyorlardı. Onu tüm ortadan kaldırmak, bir "ulus hükümranlığı" hakkına varmak, öğreti açısından yanlış idi; siyasal gerçek bakımından da bir Türk örneği olamazdı. Tanrının gölgesi olan sultan ve onun hükümranlık hakkı ortadan kalkarsa, gökkubbe çökerdi. Kırsal bölgelerdeki bir tür feodal çıkarlar; kentsel bölgelerdeki ticaret burjuvalaşmaları ; büyük metropollerde kurulup yürütülmeye uğraşılan batı buyruğundaki ilkel sanayileşme; İstanbul'da oturan bir Halife-Sultan ile bütünleşmişti. Bunların sosyo-ekonomik çıkarları, Halife-Sultanlı bir merkez üzerinde kurulu ve dışarı ile bütünleşmiş bir Osmanlı bürokrasisi düzenin-

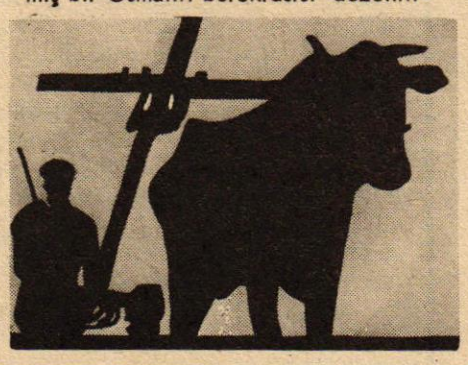

de buluyordu garantilerini... Halk da, Asyalı moral değerlerle, Ümmet çağından kalma sosyal inançlarla gözleri ve algıları kapanmış bir "kapalı toplum" dünyası içinde yaşıyordu. Burada da ulusal ve halkçı nitelikli bir sanayileşmeye, ticaretleşmeye kapalı bir tarımsal üretim biçimi uyguluyordu.

Kapalı toplumun düşün yapısı; dünyayı gittikçe sarmaya başlamış olan bir burjuva demokrasisi ile, onu geliştire-rek geleceği söylenen bir sosyalizan aşamanın değerlerinden ve kurumlarından habersizdi. Kapalı toplumun sosyo-ekonomisinde büyük bir hareketsizlik vardı. Bu hareketsizlik, klasik demokrasinin özgürlük-eşitlik kurumlarının gelişmesine engel oluyordu. Özgürlük ve eşitliğin sosyalleşmiş bir demokrasinin "adillik" düşününe varması ise, büsbütün olanaksız kalıyordu. Tek birşey geçerli idi : Gökten gelen bir buyruk ile yeryüzünde kurulmuş olan Halife-Sultanın hükümranlık hakkı ile ; bu hakkın uygulanması şemsiyesi altında kendi sosyo-ekonomik çıkarlarını kolayca sürdüren feodalite kalıntıları ve batılı sanayiin Türkiye'deki uzantıları arasındaki bütünleşmeden doğan bir siyasal seçkinin kurduğu bürokratik egemenlik.

İşte Mustafa Kemal Atatürk ve onun Kuvayı Milliyecileri, geniş ölçüde sosyo-ekonomik ve politik durumu da zorlayarak, Türkiye'yi bu eskil (arkaik) düzeninden kurtardılar.

Bu; ilkönce, Cumhuriyetin ilânı ile oldu. Cumhuriyetin ilanı :

a. Tanrısal iktidar kavramından, ulusal iktidar kavramına tümden geçişi getirdi ;

b. Halk ekseni üzerinde bir uluslaş

mayı getirdi ;

c. Bu nedenle, ümmet çağının halâ sürüp gelen değerlerine, kurumlarına, yaşam biçimine son verip, bunların yerine, klasik demokrasi toplumlarındaki değerleri lâik bir anlayış içinde algılayarak hukuk ve eğitim kurumları getirdi ;

d. Bütün bunların sonucu olarak ulusal bir ekonominin sanayie açılması olanaklarını araştırmayı getirdi.

Bu ; hemen arkadan, Cumhuriyetin işletilmesi ile de oldu :

Cumhuriyetin seçimi dayalı bir tek Mecliste halk temsilcileri eliyle işletilmesi :

a. Klasik demokrasinin değerlerinin (özgürlük-eşitlik) bir hukuk düzeni için de yerleşmesinin pratiğini getiriyordu ;

b. Bir sosyal içerik kazanan demokrasinin de adillik ögesinin geçerlik ve işlerlik kazanması istidatlarını getiriyordu.

İşte Atatürk ve Kuvayı Milliyecilerinin Cumhuriyeti ilk önce bu tarihsel ve siyasal anlam ile belirlemiştir.

II- Cumhuriyetin kazanması gereken sosyal içerikli anlamı ve bu yönde anlamlaşması :

Cumhuriyet, devlet biçimi olarak pek güzel işledi, günümüze kadar.. Hatta gelişerek işledi : Halk temsilcilerini gösterme, belirtme süreci olgunlaşarak gelişti ; Hukuk düzeni, Sayıştay-Danıştay-Yargıtay-Anayasa Mahkemeleri yolları ile geçerlilik kazandı. (Hukukun son yıllarda uğradığı gölgelenme, bir geçici devre olacaktır elbet.) Klasik demokrasinin ögeleri ile sosyal içerikli bir demokrasinin ilkeleri alanında bir dünyaya açılma evresi de, teorik olarak başladı.

Evet teorik olarak başladı ve öyle kaldı. Yani bu son husus, tam bir gelişme gösteremedi. Halâ da gösteremiyor.

Oysa ki, Cumhuriyetin ilânından önce bile algılanmış (idrak edilmiş) olan görüşlerden-örneğin çalışma üzerine dayalı bir halk ekseni üzerindeki halk hükümeti görüşünden-kalkılıp doğal bir yol izlense idi, bu da olurdu. Olmadı. Çünkü Cumhuriyet, büyük bir hız içinde, burjuvalaşma büyümesi emrinde işledi ve işletildi.

Olmadı ama olması zorunu halâ sürüyor. Bu zorun, Cumhuriyetin ikinci ellisinin başlarında, Cumhuriyetin yeni bir anlamlaşma görevini ortaya çıkarıyor: Cumhuriyetin sosyal içerikli bir uluslaşma halklaşma'ya yükselmesi görevi.. Yani Cumhuriyet; sosyal içerikli bir uluslaşma ve halklaşma yönünde bir anlam kazanmalıdır.

Bunu açıklamak için, isterseniz önce, Cumhuriyetin ikinci ellisinin daha başlarında iken böyle bir sosyal içerikli düzeye çıkmasının bir üst yapı koşulundan söz edelim. Sonra buradan, temele doğru inen bir irdeleme ile daha iyi anlatmaya geçebiliriz belki..

Cumhuriyetimiz, herşeyden önce "seçim " denen olgu konusunda bir yeni anlam kazanmalıdır.

Bu noktayı iyice anlamak gerekir. Çünkü "seçim üzerinde söyleyecekleriniz var" dediniz mi, hemen karşınızda bir biçimsel demokrasinin tüm kurumlarını ve kişilerini görmekte gecikmezsiniz: "daha ne arıyorsunuz? Partilerimiz yok mu? Seçim, onlar arasında bir serbest yarışma içinde yapılmıyor mu? Seçimin yönetilmesi günün siyasal iktidarının elinden koparılıp alınmış değil mi? Seçimin yönetilmesi, siyasal iktidarın etkileyemeyeceği yargı örgütü içindeki kuruluşlara ve otoritelere veril-

Devamı 15'te

ÖRGÜTTEN HABERLER

Türk-İş artık bir isim olmaktan öteye gidemeyecektir

Güzel İç Anadolumuzun işçilerini bağrında kucaklayan, iş alanlarını gün geçtikçe yoğunlaştırmaya uğraşan talihsiz Eskişehir ve Kırka bucağındaki Boraks Maden tesislerinde çalışan işçiler ile, diğer tüm işçi arkadaşlarıma sesleniyorum:

Eskişehir, Kırka bucağında kurulu bulunan Krom tesislerinin politik nedenlerle Balıkesir iline nakli düşünüldüğünden, bu tesislerde çalışan 2800 kadar işçi işsiz kalma durumuyla karşı karşıya kalmıştır. Bu konuyu görüşmek üzere, Türk-İş 2'nci Bölge temsilciliğinde 27 Eylül 1975 günü bir toplantı yapılmıştır. Türk-İş yetkililerinin de katıldığı toplantıya, çağrılan 20 sendika başkanından, yalnızca 7 tanesi katılmıştır. Ve bu durum Türk-İş 2'nci Bölge temsilciliği yetkililerince 29 Eylül 1975 tarihinde Sakarya Gazetesinde açıklanarak, toplantıya katılmayan Şube Başkanları ve diğer yöneticileri suçlanmıştır.

Size sesleniyorum ey büyük ve güçlü Türk-İş yöneticileri ! Burada bir ata sözümüzü de hatırlatmak istiyorum. Dikkat ediniz, sanırım faydası olur. "Bizim çocuklarımız nasıl çocuklardır demeyiniz, biz nasıl ana ve babayız deyiniz." Şimdi siz Şube Başkanlarına nasıl başkanlardır demeyiniz, biz nasıl yöneticileriz ki, bizim sözümüz tutulmuyor, çağrımıza uyulmuyor deyiniz.. Şube yöneticilerini eleştireceğinize, kendi tutumlarınızı eleştiriniz. Askerini arkasından götüremeyen komutan hiçbir zaferi, savaşı kazanamadığı gibi, barışı bile sağlayamaz.. Halinize bakın, gücünüzü, durumunuzu görün de, meydanlarda palavralarınızı ona göre atın..

Türk-İş olarak artık güçsüzlüğünüzü bile gizliyebilecek gücünüz kalmamıştır. Bu ne gaflettir ki kendi sözünü dinletemediğini, işçinin birlik ve beraberliğini sağlayamadığını basın vasıtası ile kamuoyuna duyurabiliyor. Bizler Genel-İş olarak, Türk-İş yöneticilerinin işçiye hizmetten uzak ve işçi sınıfına ihanet içinde olduğunu bildiğimiz için Türk-İş'ten ayrıldık. Bu ayrılışımızla Türk-İş yönetim kliğinin iddialarının tam aksine daha da güçlenip, işçi arkadaşlarımıza daha iyi hizmet ettik ve edeceğimiz de kesindir.

Değerli işçi arkadaşlarım

Eskişehir'de Türk-İş Bölge Temsilciliğinde yapılan toplantı gösteriyor ki, taban bilinçlenmiştir. Türk-İş icraatının işçiye hiçbir faydası olmadığı, işçi lehinde çalışmadığı artık su yüzüne çıkmıştır. Bilinçlenen bu işçi arkadaşlarım da pek yakında Türk-İş'ten ayrılacaklardır. Türk-İş artık bir isimden daha ileri gidemeyecektir. Gitse bile yalnızca bir hayal, bir görüntü olarak kalacaktır. Böylece biliniz, bilelim ekmeklerini alın teri ile kazanan değerli işçi arkadaşlarım.

Selâm okuyanlarımıza, selâm işçi sınıfımıza, selâm işçiye hizmet eden GENEL-İŞ'e

HİKMET SELET
ESKİŞEHİR

İÇİM BİR GARİP BU AKŞAM

İçim bir garip bu akşam,
Canım rakı istiyor.
Köyüm gözüm önünde,
Sözlüm beni istiyor.

Sılaya hasret, sözlüye hasret
Nice akşamlar geçirdin.
Sık dişini arkadaş.
Her akşamın bir sabahı var.

Düşün sılada başlık bekliyen
Boynu bükük sözlünü.
Parmağını tırpan yapan
Ak saçlı anamı düşün.
Boş ver, de, kendi kendine.
Boş ver.
Bu günlerde elbet geçer.

Ne olur arkadaş
Sil gözlerinin yaşını,
Isırma dudaklarını.
Hasret dolu bir türkü mırıldan
Usulca memleketten....

Mustafa Burhanettin Güneş

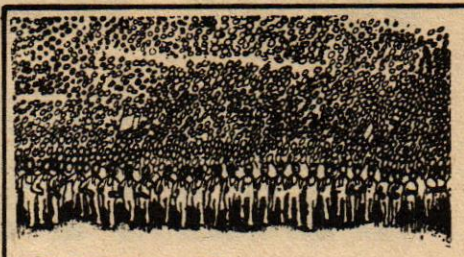

BİTMEYEN KAVGA

Yeri yok idealist öğretilerin,
Durduk, düşündük ve bulduk :
Bilinen şeylerdi kısıtladıklarınız,
Biri kanlı canlı, biri kansız canlı !
Önce Allah dedik, sonra kula kul olduk.
Bilinçlendik, boğazımıza sarıldınız,
Başladı kavgamız !
Topladınız bizleri alanlara,
Üstümüze gaz döküp yaktınız,
Kurşuna dizdiniz birer birer,
Sövüp saymalar, işkenceler
Zindanlarda aç sefil bıraktınız,
Yok edildik, yok olmadık daha,
Sürüyor kavgamız !

Ahmet GÜNBAŞ

İSTANBUL'DA EĞİTİM SEMİNERİMİZ SÜRÜYOR

Sendikamız Genel-İş İstanbul'da düzenlediği eğitim seminerini sürdürmektedir. Başlangıçta üç gün olarak yapılan seminere İstanbul Belediyesi ile Kapı ve Kaloriferci olarak çalışan işyeri temsilcileri, baştemsilciler ve Şube yetkilileri katılmış, Üç gün süren seminer boyunca çeşitli konulardaki görüşler dillendirilmiş ve eğitici filmler gösterilmişti.

Bu ilk üç gün süner eğitimden sonra, Genel-İş Eğitim Salonu'nda grup eğitim çalışmaları başlamıştır. Seminerlere İstanbul Belediyesinin çeşitli işyerlerinde çalışan üyelerimiz ile Kapı ve Kalorifer işçisi üyelerimiz 50'şer kişilik gruplar halinde katılmaktadırlar.

Seminerlerde Üniversite öğretim üyeleri, bilim adamları, hukukçular ve eğitimciler ders anlatmaktadır.

İşçi sınıfının bilinçlenmesinde ve sermayeye karşı emeğin korunmasında gerekli olduğu için eğitime büyük önem veren Genel-İş, her fırsatta eğitim seminerleri düzenlemekte ve ülkemizin her türlü yalın gerçeklerini dillendirmekte, üyelerine siyasal bilinç kazandırmak için çalışmaktadır. En küçük bir olay karşısında bile hemendomuz topu gibi birleşiveren sermaye karşısında, işçi sınıfımızın örgütlü olması gerekmektedir. Bunun bilincinde olan sendikamız Genel-İş eğitim seminerlerine büyük bir önem vermekte ve işçinin siyasal bilince erişmesi için her türlü uğraşı vermektedir, verecektir de...

BAŞSAĞLIĞI

Genel Başkanımız Abdullah Baştürk'ün babası murtaza Ali Baştürk, Yalova'ya bağlı Güneyköy'de hayata gözlerini kapamıştır.

Dağıstanda dünyaya gelen Murtaza Ali Baştürk, Tanrı'nın rahmetine kavuştuğu sırada 109 yaşındaydı.

Genel Başkanımız Baştürk'ün babası Murtaza Ali Baştürk'ün ölüm haberi kısa bir sürede duyulmuş ve gerek sendikamız topluluğunda, gerekse yakınları ile tanıyanları arasında büyük üzüntü yaratmıştır.

Genel-İş EMEK, merhuma Tanrı'dan rahmet, kederli ailesi ile yakınlarına, dostlarına, tanıyanlarına başsağlığı diler, acılarını paylaşır.

63. Şubemizi de Niğde'de açtık

Sendikamız geçtiğimiz ay içinde 62. Şubemizi Nevşehir'de açtıktan sonra, Niğde'de de şube açmış ve böylelikle şube sayısı 63'e yükselmiştir. Daha önceden Kayseri Şubemize bağlı olan Niğde Belediyesi işçileri görülen lüzum üzerine, Niğde'de açılan şubemiz kapsamına alınmışlardır.

Niğde Şubemizin Başkanlığına Fahrettin Akbaş, Şube Başkan Vekilliğine Suat Korkmaz, Şube Sekreterliğine Nurettin Beşer, Şube Mali Sekreterliğine Gıyasettin Kuşçu, üyeliklere de Kemal Süslü, Ziyaettin Eren ve Mehmet Küçükdemir getirilmiştir. Niğde Şubemizin Yönetim Kurulu yukarıdaki şekilde aralarında görev bölümü yapmış ve çalışmalarına başlamıştır.

Her geçen gün daha da güçlenen ve bir çığ gibi büyüyen devrimci sendikamız Genel-İş, küçük illerimiz belediyelerinde de şubeler açmaktadır.

Genel-İş'i devrimci çizgisinden saptırmaya ve parçalamaya çalışanların hevesleri kursaklarında kalmıştır ve de kalacaktır. Nevşehir belediyesinde çalışan işçiler gibi, Niğde belediyesinde çalışan işçiler de artık uyanmışlardır ve sarı sendikalara kanmayacak kadar bilinçlenmişlerdir. Bu bütün yurtta aynıdır.. İşçi, artık temsilcisini tanımakta ve ona göre hareket etmektedir. Yalan sözlere, süslü-püslü sözlere kanmamaktadır artık elleri nasırlı tüm emekçiler.. Kanmayacaktır da..

Genel-İş EMEK, Niğde Şubemizin yönetiminde görev alan yöneticileri kutlar, kendilerine çalışmalarında başarılar diler.

BAŞSAĞLIĞI

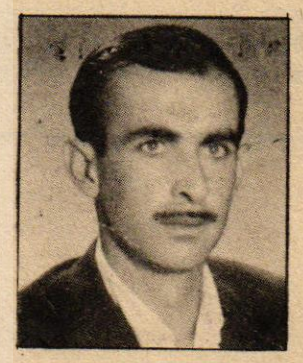

Antakya Belediyesi'ne bağlı Su İşlerinde çalışan sendikamız üyesi Abdulkerim İnal geçirdiği mide kanamasından sonra kurtarılamamış ve aramızdan ayrılmıştır.

İskenderun Şubemize kayıtlı olan Abdulkerim İnal, bayramın ilk günü bir mide kanaması geçirmiştir. Kanama sonucu ölen üyemizin mesai arkadaşları arasında dürüstlüğü ve işinin ehliliği ile tanındığı bildirilmiştir. Aldığı sendikal görevleri aksatmadan yerine getiren ve sendikal faaliyetlerini bilinçli bir düzeyde yürüten üyemizin ölüm haberi sendikamız topluluğunda ve mesai arkadaşları arasında büyük üzüntü yaratmıştır.

Genel-İş EMEK, merhuma Tanrıdan rahmet, kederli ailesi ile yakınlarına, dostlarına ve mesai arkadaşlarına başsağlığı diler.

İŞÇİ SORUNLARI ÇÖZÜM BEKLİYOR

Halkımızın oyları ile işbaşına getirilen ve halka hizmet götürmekle yükümlü olan belediyeler ta 1930' lardan kalma yasalarla yönetilmektedirler. O tarihlerde çıkarılan Belediyeler Yasası o zamanın koşulları gereği kaleme alınmış ve belediyelerin gereksinmelerine, yanıt verecek bir durumda hazırlanmış. Aradan 45 yıl gibi uzun bir süre geçmiş olmasına karşın, bizim belediyelerimiz, hala aynı yasa ile ayakta durmaya, halka hizmet götürmeye çalışmaktadır..

O tarihten bu yana işbaşına gelen hemen hemen bütün iktidarlar, bu konunun üzerinde yeterince durmamış ve Belediye Gelirleri Yasası'nı çıkarmak için çaba göstermemiştir. Belediyeleri oy makinası gibi, bir partizanlık aracı gibi gören politikacılar, kendi partilerinden ya na olan belediyelere yardım elini uzatıp Devlet kasasından para verirken, kendisinden yana olmayan belediyelere yardım yapmamakla, kendi partisine oy vermeyen şehir halkını cezalandırma yoluna gitmiştir.

Bu durum dört sağcı partinin oluşturduğu MC hükümeti zamanında görülmüş ve tiksinti verici bir durum olmuştur. 1973 seçimlerinde CHP'ye oy veren Ankara, İstanbul, İzmir ve Adana gibi büyük kentlerimiz belediyelerine öteden beri uygulanan yardım, MC tarafından kesilmiştir. Devletten yardım alamayan belediyeler güç durumlarda kalmıştır. Kendi olanaklarıyla işçisine ve memuruna ücretlerini ödeyemez duruma düşen belediyeler hükümetten yardım istemiş ancak alamamıştır.

Yıllardır Belediye Gelirleri Yasası'nın çıkması için önerilerde bulunulmuş, bu konuda hükümetlere çağrıda bulunulmuştur. Bu durum MC hükümeti dönemin de belediyelere ambargo konulmasıyla iyice su yüzüne çıkmıştır. Ne var ki parlamento belediyelere karşı uygulanan ambargo karşısında etkinliğini gösteremiş, ağırlığını koyamamıştır. 15 milyona yakın insanımızın belediye hizmetlerinden yoksun kalmasına ve bu belediyelerde çalışan tüm işçi ve memurların ücretlerini alamaz duruma düşmesine seyirci kalan parlamenterlerimiz, kendi maaşlarına fahiş bir zam yapma konusunda birleşmişler ve dillere düşecek kadar çabuklukla bu zammı kabul etmişlerdir.

Parlamenterlerimiz kendi maaşlarına zammı kabul ederken ve bunda birleşirken, halka hizmet götüren belediyeler de çalışan işçi ve memurların durumunu da düşünmelidirler. MC hükümetinin, belediyelere uyguladığı ambargo nedeniyle iki ay gibi uzun süre ücretlerini alamayan işçi ve memurların düştükleri sıkıntıları bilmeli ve o açıdan hareket etmelidirler.

İstanbul Belediye Başkanı, hükümetin yardım etmemesi karşısında yeniden ücretleri ödeyemeyeceğini açıklamıştır. Ve hükümet bu açıklama karşısında suskunluğunu sürdürmektedir. Bilinmesi gerekir ki, bu soğuk kış günlerinde henüz odununu, kömürünü alamayan işçiler ve memurlar zorunlu olarak sokağa dökülürse şaşmamak gerekir. 1930'lardan kalan yasalarla yönetilmesi olanaksız olduğu, herkesçe bilinen belediyelere ambargo uygulayan MC aklını başına devşirmeli-

Şöyle bir örnekleme yerinde olur sanırız: Bugünkü MC hükümeti ve parlamenterlerimiz 1930'lardan kalan bir yasa ile maaşlarını almış olsalardı, acaba ne yaparlardı. O tarihteki satın alma gücü ile bugünkü satın alma gücü aynı mıdır? Daha dün gibi yakın bir sürede yetersizliği konusunda birleştikleri maaşlarını arttıranlar, aynı durumu belediyeler içinde düşünmeli ve biran önce belediye gelirleri yasasını çıkarmalıdırlar.

Maaşlarını ve ücretlerini alamayan, memurlarla işciler sokağa dökülürse, eyleme girişirse bunun sorumlusu herhalde kendileri değil, MC hükümeti olacaktır. Bu böylece bilinmeli ve MC'nin başında bulunanlar ona göre hareket etmelidirler.

BAŞTÜRK: "Belediye gelirleri yasası çıkarılmalıdır»

SENDİKAMIZ GENEL BAŞKANI ABDULLAH BAŞTÜRK, MC İKTİDARININ BELEDİYELERE AMBARGO UYGULAMASINI, VERDİĞİ BİR DEMEÇLE KINAMIŞ VE PARLAMENTONUN BELEDİYE GELİRLERİ YASASINI ÖNCELİKLE ÇIKARMASINI İSTEMİŞTİR.

BAŞTÜRK'ÜN MC İKTİDARININ BELEDİYELERE UYGULADIĞI AMBARGOYA İLİŞKİN DEMECİ AYNEN ŞÖYLEDİR :

Sermaye sınıflarının emrinde ve hizmetinde bulunan sağcı hükümetlerin, dünyanın her tarafında uygulamaya koydukları bir politika, şimdi ülkemizde, bütün çirkinliği, bütün kabalığı ve bütün küstahlığı ile sahnelenmiş bulunmaktadır. Bu politikanın temelinde, boyun eymeyeni, karşı-oy kullananı, özgür iradesinin sesine uyan insanları, toplulukları, şehirleri ve bölgeleri cezalandırmak vardır.

Ülkemizde 20 yıl önce denenmiş olan "illeri cezalandırıp ilçe yapma" politikasının tekrar ve bu kez, ülke çapında tüm sol yönetimde bulunan belediyelerini kapsıyan 15 milyon Türk vatandaşını işkence ve ıstıraba sokmak biçiminde uygulanması, bizleri yeniden düşündürecek ve gerekli eylemlere sevkedecek boyutlara ulaşmıştır.

AP Genel Başkanı Demirel'in elebaşılığında kurulan MC Cuntası, aylardır, belediyelerin içinde bulundukları mâli ve idarî sıkıntıya yalnız sırt çevirmekle kalmamakta, aynı zamanda çalışan insanların maaş ve ücretlerinin ödenmemesi, hizmetlerin durması gibi sonuçları hızlandırarak, ülkemizde anarşiyi, haksızlığı ve de kanunsuzluğu bizzat teşvik etmektedir.

Bilindiği üzere, ülkemizdeki 1500 den fazla belediye, 1930'lardan kalma yasalarla yönetilmektedir. Kırk yıl önceki belediye hizmetlerinin kapsam ve hacmi, büyüyen, giderek kentleşen ülke ihtiyaçlarına cevap veremez duruma gelmiştir. İstanbul'da yaşıyan 4 milyona yakın vatandaşımıza bu günkü durumu ile İstanbul belediyesinin ne bir hizmet götürmesi mümkündür, ne de şehrin imâr ve yenileşmesi için taş üstüne taş koyabilmesi olanağı vardır. Aynı durum 2 milyonluk Başkent Ankara için olduğu kadar, İzmir, Adana, Antep, Bursa gibi her yıl %10 oranında büyüyen öteki şehirlerimiz için de bahis konusudur. Önümüzdeki ay başında bu belediyeler, kendi memur ve işçisine ücret ödeyecek imkânlardan yoksundur. Buna karşılık MC cuntası, özellikle, kendilerinden olmayan belediye başkanlarının görevli bulunduğu büyük şehir ve kasabalarımızda yaşayan milyonlarca halkımızı sırf oylarından ötürü baskı ve işkence altına almak, Belediye başkanlarını iş yapamaz duruma düşürüp istifaya zorlamak gibi bir tertibin peşine düşmüştür.

Türk işçi sınıfının kamu hizmetinde görevli kesiminin en büyük örgütü olarak, bu çirkin niyeti ve gülünç oyunu kamuoyumuzun gözleri önüne sermeyi görev saydık.

Bir kaç gün sonra çalışmaya başlayacak parlamentomuzun, bir an önce ve ivedilikle, yıllardır bekletilen Belediyeler Yasasını çıkarması için siyasal partilerimizi uyarıyoruz.

Devlet kaynaklarını sadece kendilerine oy veren şehir ve kasaba-

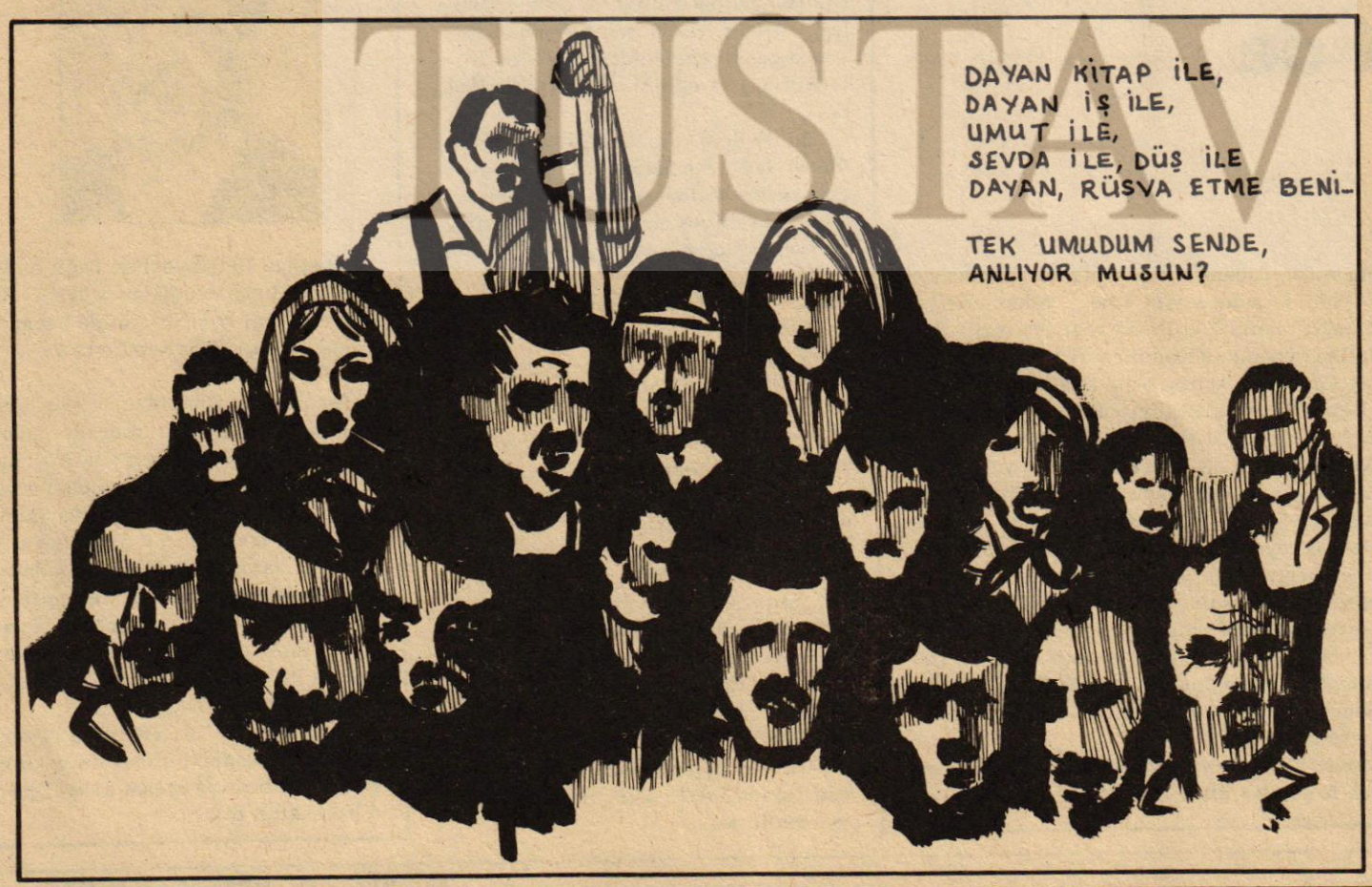

TÜSTAV

ların belediyelerine pervasızca a - kıtıp, asıl ihtiyaç sahiplerine "para yok" diyen çıkarcı MC ittifakını u - yarıyoruz: Bu uygulamaya son veriniz.

Kendileriyle, çalışan insanlar adına, işçilerimiz adına toplu iş sözleşmesi yaptığımız tüm belediyelerimizi, uyarıyoruz :Hükûmetin para yardımı yapmadığı gerekçesiyle, işçilerin, memurların, çalışan insanların emeklerinin karşılığını ödemekte en etkin biçimde çareler arayınız.

Ve nihayet, şehir ve kasabalarda oturan milyonlarca yurtdaşımıza rica ediyoruz: Kendi belediyelerinin hizmet imkânlarını kısıtlamak, kaynaklarını kurutmak suretiyle sizleri cezalandırma heveskârı MC 'nin tertiplerini bozmada yardımcı olunuz..

Tüm devrimci, halkçı, yurtsever, emeğe saygılı kuruluşları da bu çağrımızda bizi desteklemelerini bekliyoruz.

Önümüzdeki günlerde, ücretini alamayan işçilerimizin, maaşını alamayan memurlarımızın, hizmetleri görülmeyen halkımızın eyleme geçmesi, yasal haklarını kullanmak için greve, direnişe girmesi ya da sokağa dökülmesinin sorumlusu biz değil, Demirel'in başkanı olduğu hükûmet olacaktır. Anarşiyi onlar körüklemiş, haksızlığı onlar yaratmış, Belediye yöneticileri de susmak suretiyle işbirlikçi görevini yüklenmiş olacaklardır.

***Sayın** hükümıza ve tüm çalışan **vatandaşlarımıza** durumu bütün **açıklığıyla** duyurur, saygılarımızı sunarız... "*

BİR YILDAN BİR YILA

1.
Seviyorum seni şimdi bu gece :
Kayar sessiz sedasız gökte ak bulut.
sular çağıldar üstünde kayaların,
rüzgâr ürperir çayırların içinde.

2.
Akar ak sular
bir yıldan bir yıla.
Gökyüzünden gene
bulutlar geçer gider.

3.
Yapayalnızsın yıllar sonra,
gene o bulutları göreceksin, akpak,
gene sular kayaların üstünde çağlayacak,
rüzgâr ürperecek çayırların içinde.

BERTOLT BRECHT

DÜNYANIN EN TUHAF MAHLUKU

Akrep gibisin kardeşim,
korkak bir karanlık içindesin akrep gibi..
Serçe gibisin kardeşim,
serçenin telaşı içindesin.
Midye gibisin kardeşim,
midye gibi kapalı, rahat
ve sönmüş bir yanardağ ağzı gibi korkunçsun kardeşim.
Bir değil
beş değil
milyonlarcasın maalesef.
Koyun gibisin kardeşim,
çocuklu celep kaldırınca sopasını
sürüye katılıverirsin
ve adeta mağrur koşarsın salhaneye.
Dünyanın en tuhaf mahlukunun yani,
hani şu derya içinde olup,
deryayı bilmeyen balıktan da tuhaf.
Ve bu dünyada, bu zulüm
ve senin sayende.
Ve açsak, yorgunsak, alkan içindeyetek
ve hâlâ şarabımızı vermek için
üzüm gibi eziliyorsak,
kabahat senin
demeye de dilim varmıyor
ama,
kabahatin çoğu senin, canım
kardeşim!

Nazım HİKMET

YANINDAYIZ

Yanındayız
Onbinler, yüzbinler, milyonlarla
Yürür, yürür, durmaz yığınlarız
Yanındayız
Gün doğumu, gün batımı
Geceler, şafaklar boyu biz varız
Yanındayız, yarınlara hükmederiz
Yanındayız
Tanklar, toplar panzerlerde yürüse
Tüm zulümlerde gelse, acımasız, üstümüze
Bizler yanındayız
Eğilip, bükülmeyen yiğitlerdeniz
Bitmez, yılmaz umutlarla, biz
Yanındayız
Yürür, yürür durmaz yığınlarız.

FEVZİ DEVRİM KURUCU

İŞÇİ ÜCRETLERİNİ DONDURMAYA GÜÇLERİ YETMEYECEKTİR

Kapitalist sistem, yoksul halklara ve emekçilere yaşam hakkı tanımamakta, onların kitle halindeki çoğunluğunu bile hiçe sayarak kendilerinin tutsağı gibi, kölesi gibi görmektedirler. Üretim araçlarının özel mülkiyetini ellerinde bulunduran egemen güçler, kendileri çalışmadıkları halde, emek harcamadıkları halde kârın en büyüğüne sahip olmaktadırlar. İşçinin, emekçinin sırtından artık değer kazanarak mutlu bir yaşam sürdürmektedirler... Çocuklarına bu artık değer ile Avrupalarda tahsil olanağı yaratmaktadırlar.. Bunlara karşın günlerini alınteri akıtmakla geçiren emekçilerin çocuklarına da babaları gibi ırgat gözüyle bakmakta ve okuma olanaklarını ellerinden alarak, kendilerine köle gibi çalışmalarını sağlamaktadırlar..

Bunun örneklerini sıralamaya kalkacak olursak ne yer bulunur, ne de zaman.. Onun içindir ki, biz hemen sözü uzatmadan işverenlerin son günlerdeki yeni girişimlerine geçelim.

İşverenler yaptıkları bir toplantı sonunda, "İşçi ücretlerinin dondurulması"nı istemişlerdir. Her türlü desteği sağlayarak işbaşına getirdikleri MC Hükümetinden bu desteğin karşılığını almanın peşinde olan işverenler, istemlerini çekinmeden açık ve seçik bir dille açıklamışlardır.

Son günlerde gruplaşmaları iyice su yüzüne çıkan işverenler, bu konu üstünde birleşmişler ve hayat pahalılığının işçi ücretlerinden doğduğunu ileri sürerek işçi ücretlerinin dondurulması için MC Hükümetine çağrıda bulunmuşlardır. Bu çağrıyı hükümet ele alır veya almaz, gerçekleşmesi için çırpınır veya çırpınmaz. Bu işin öbür yanı. Asıl önemli olan yanı, böylesi çağdışı bir çağrının yapılması cesaretinin olması ve de emekçi kitlelere yaşam hakkı tanımayışın açık bir dille yansıtılması, istenmesidir.

Türkiye'de hayat pahalılığı olduğu gerçeğini saklamak mümkün değildir. Bunu işverenler bile açık açık söylüyorlar. Ancak işverenler bundan etkilenmiyorlar. Yaklaşan yeni dönem toplu sözleşme görüşmeleri öncesi böyle bir çağrıda bulunan işverenlerin bu tutumu ilginç ve ilginç olduğu kadar da anlamlıdır.

İşçi sınıfımız iki yılda bir yapılan toplu sözleşmelerle yeni haklar elde etmekte, ücretleri belli bir oranda yükselmektedir. Her geçen gün baş döndürücü bir hızla artan hayat pahalılığının yükünü bu sözleşmelerle elde edilen haklarla, belli bir ölçüde gidermeye çalışmaktadırlar. İşte işverenin işçi ücretlerinin dondurulması isteminin gerçekleşmesi, bu olanağı ortadan kaldıracaktır. Aslında bu istem de bunun için yapılmıştır.

Açık söylemek gerekir ki her geçen gün baş döndürücü bir hızla yükselen hayat pahalılığı karşısında işçi ücretlerinin dondurulmasına, işçi sınıfımızın açlığa tutsak edilmesine ne işverenlerin, ne de hükümetin gücü yetmeyecektir. Hayat pahalılığını önlemek için işçi ücretlerinin dondurulmasını istemek çağdışı bir istemdir. Kaldıki hayat pahalılığı işçi ücretlerinin dondurulması ile önlenemez, önlenmesi mümkün değildir. Hayat pahalılığını önlemek için tek yol, haksız ve havadan sağlanan kazançları, devleti ve halkı soyma girişimlerini ortadan kaldırmaktır. Hayat pahalılığı ancak böyle önlenebilir. Emekçinin emeği ile üretilen mallara her gün yeni zamlar yapan siyasal iktidarla ahbap çavuş ilişkileri içinde olan işverenlerin hayat pahalılığından dert yanmaya, yakınmaya hakları da yoktur. Pahalılığı asıl yaratanlar işverenlerdir. Pahalılığın asıl suçluları kapkaççı tüccarlardır.

İşçi ücretlerini dondurmaya güçleri yetmeyecektir. İşçi ücretlerinden ve kazanılmış haklarından geriye dönüş kesinlikle söz konusu değildir. Böylesi çağdışı bir girişim veya istem nereden gelirse gelsin mutlaka gereken en güzel yanıtı bulacaktır. Her geçen gün akla aykırılığı, tutumsuzluğu, yetersizliği ortaya çıkan ve işçi sınıfımız başta olmak üzere tüm emekçiler ve yoksul halkımız tarafından böyle olduğu bilinen kapitalizme çökmekten kurtulamayacaktır. Kapitalizmin savunuculuğunu ve sözcülüğünü yapanlar da işçi sınıfımızın uyanışını, bilincini durduramayacaklar ve haklarına el uzatamayacaklardır.

ÖRGÜTTEN HABERLER

ANTİ DEMOKRATİK DAVRANIŞLARA ACI BİR ÖRNEK DAHA...

İzmir-Bergama Belediyesinde çalışan Sendikamız üyesi ve İşyeri Temsilcisi Mustafa Demirgan, her emekçi kardeşimiz gibi dertli biri.. İşverenin çağdışı tutumundan yakınıyor, baskısından yakınıyor, Sendika seçme özgürlüğünü çiğnediğinden yakınıyor Mustafa Demirgan. Biz sözü fazla uzatmadan Mustafa Demirgan'ın söylediklerini aktaralım. Çünkü, Bu emekçi bütün dertlerini içini dökercesine sıralamış beyaz kağıt üstünde.. Şöyle yazmış Mustafa Demirgan:

"İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesi son sınıfında okurken 1. 8. 1974 tarihinde Bergama Belediyesine girdim. Kadrom Temizlik İşlerinden ayrılmıştı ama ben Ana Bütçe Muhasipliğinde çalışacaktım.. Girişim işverence böyle kabul edilmişti. 26. 9.1975 tarihine değin maaşımı Temizlik İşleri kadrosundan toplu sözleşme hükümleri gereğince alıyor ve Ana Bütçe Muhasipliğinde çalışıyordum. Bu arada 10. 7. 1975 tarihinde okulumu bitirerek iyi derece ile diplomamı da aldım. 30. 7. 1975 tarihinde Temizlik işlerinde çalışan arkadaşlarım işyeri baş temsilcisi seçildim. Bu tarihe kadar, işverenle tam bir uyum ve anlaşma içinde çalışmış olmamıza karşın, temsilci seçilmemden sonra işveren buna çok kızmış olacak ki çalışma ilişkilerinin daha düzenli bir yörüngeye oturması için elimizden gelen yardımı yapmaya hazır olduğumuzu bildirip görüşlerini aldığımız da; üzülerek söyleyim ki, çalışma ilişkilerini daha düzenli bir hale getirmek için gelen bu iyi niyetli öneri, büyük bir kızgınlıkla geri çevrildi.

İşverenin tepkisi giderek yoğunlaştı ve iş saatleri dışında Sendikamız yayın organı Genel-İş EMEK, arkadaşlarıma dağıtmam kendisini rahatsız etti.. Gazetemizde yayınlanan yazıların işçileri kışkırtıcı nitelikte olduğunu isyana teşvik edici nitelikte olduğunu söyleyerek, olayları işçi işveren ilişkilerinden soyutlamaya çalışarak, politik bir yöne dönüştürdü... Kendi görüş ve düşüncelerini zorla kabul ettirme yoluna gitti. İşçi sınıfımızın Devleti yıkmayı amaçladığı gibi asılsız ve gülünç iddialarda bulundu.

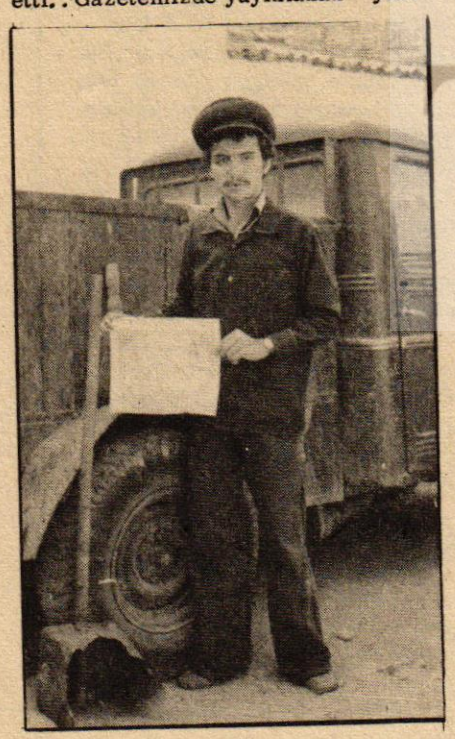

İşverenin sendikal faaliyetin — den ötürü kızarak, temizlik işçisi olarak görevlendirdiği, fakülte mezunu, diplomalı temizlik işçisi Mustafa Demirgan süpürgesi, küreği, diploması ve çöp arabası ile....

Bilinen bir gerçek vardır: işçiler, emekçiler yeraltı ve yerüstü kaynaklarımızı yabancılara peşkeş çekenler le mücadele vermektedir. Yabancı petrol şirketlerine haksız kazanç sağlayan işçiler değildir.. Kıbrıs'ta olduğu gibi dıştan gelen saldırılarla ulusunu ve devletini emekçilerden oluşan Mehmetçiğin süngüsüyle korunmuştur.

Davasında haklı gördüğümüz emekçi arkadaşlardan birisi olarak, onların haklarını savunmanın ve onlar gibi düşünmenin ödülünü cezalandırılarak gördüm. İşveren, çalışma ilişkilerini düzenleyen yasa ve toplu sözleşmelerde yer alan, temsilcinin yetki ve güvencelerini tanımadığı gibi, çalışma düzenini de çiğnemiş oldu. Fakülte mezunu olduğuma bakmadan beni Muhasebe servisinden alarak temizlik işlerinde çalışmak üzere gönderdi. Beni bu göreve vermekle istifa edeceğimi sandı. Ve yanıldı. Bütün işverenler şunu bilsinler ki: Emekçiler basit, basiretsiz ve zayıf nitelikte olmayan kişiliğe sahiptirler. Değil fakülte mezunu, profesörde olsaydım, gene bu denli haklı olduklarına inandığım işçilerle birlikte caddeleri temizlerdim.

O işçiler ki, her türlü güçlüklere, karşın, alınteri ile emeği kazandıklarını yatırım indirimi, vergi iadesi, gümrük muafiyeti vb. gibi teşvik tedbirleri alan beyzadeler gibi yasal ve, gayri yasal yollara büşvurmadan namusluca devletine vergisini ödemektedir. Para babaları tanınan yasal haklar yetmiyormuş gibi, gayri yasal yollarla vergi iadesi alıp, vergilerini, tam ödemedikleri halde kendilerini, devletin bekçisi olarak göstermek istemektedirler.. Aldığı asgari ücretle 9 nüfuslu ailesini geçindirmenin yanı sıra, vergisini tam olarak ödeyen ve büyük fedakarlık gösteren işçilerin, emekçilerin devleti yıkma amacında olduklarını söyleyen insanlığın yüz karasıdırlar.

SORU

OLMADAN YIĞINLARIN BİLGELİĞİ
NASIL KURULUR YENİ DÜZEN?
BULAMAZ ÇOĞUNLUĞA UYAN
YOLU
KENDİNDEN KOPAMAYAN.

BÜYÜK ÜSTATLAR, HEY, BÜYÜK
ÜSTATLAR,
DİNLEMEYİ DÜŞÜNÜN KONUŞURKEN!

Berlolt BRECHT

Bay Tunç ve takımının acizliği üzerine

Kapitalist üretim biçimi ve ücretli emek sömürüsü üzerine kurulu bütün toplumlarda zorunlu olarak sınıflar vardır ve bu sınıflar arasında gözle görülür, elle tutulur nitelikte uçurumlar olduğu gibi, bu sınıflar arasında da çıkar ve menfaat çatışmaları vardır. Tarih boyunca sınıflar arasında çıkar çatışmaları olmuş ve halâ da devam etmektedir.

Ülkemizde de çıkar ve menfaatleri ayrı ayrı olan, değişik biçimlerde yaşayan sosyal sınıflar vardır. İşgücünden, emeğinden başka satacak hiç bir şeyi olmayan, yaşamını ve neslini sürdürmek için, emeğini patronların saptadığı fiyat karşılığı satarak geçimini sağlayan ve "zincirlerinden başka yitirecekleri şeyleri olmayan biz emekçiler de işçi sınıfını oluşturmaktayız. Ve kendimize işçi sınıfıyız diyoruz. Ancak sermaye nin dümen suyunda giden, patronlar düzeninin (kapitalizmin) en kanlı diktası olan yoksul halkın baş belâsı faşizme yeşil ışık yakan MC'nin kararlarına göz yuman Tunç ve takımı işçi sınıfımızın gerçek temsilcisi olamaz.. Parababalarının siyasal iktidarı ve bu kararın da karası, halk düşmanı gerici hükümetlerin uydusu ve de yağma, talan amacıyla biraraya gelen Cephe Hükümeti tarafından, işçi sınıfı zararına alınan tüm kararlara göz yuman Tunç ve takımı işçi sınıfının temsilcisiyim diyemez. Türk-İş'in başında bulunan Tunç ve takımı, asıl görevleri olan işçi sınıfının ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel haklarının elde edilmesi için verilmesi gereken mücadeleyi bırakıp, partilerüstü politika safsatasını biz işçilere yutturmaya çalışmaktadır. Daha da ilginci; buna devam etmektedir. İşçi sınıfımıza ihanet eden Tunç ve takımı tarafından sınıfımız değiştiriliyor. İşçi sınıfı değil de, işçi topluluğu oluyor...

Biz, emeğini satarak geçimini sağlayanlar, yaşadığımız toplumun sömürülen kesimini ve işçi sınıfını oluşturmaktayız. Bizi sınıf bilincinden uzaklaştırmayı amaçlayan ve "Türkiye İşçi Sınıfı Hareketi" değil, "Türk İşçi Hareketi"dir diye uyutarak sermayenin kucağına atmak isteyen zihniyeti tanımıyoruz.. Siz de, biz de istesek te, istemesek te işçi sınıfıyız. Bu olgu inkârı mümkün olmayan genel bir doğrudur. Bu ihanetinizden ötürü, işçi sınıfımızdan layık olduğunuz öyle bir şamar yiyeceksiniz ki, buna şimdiden hazırlanmanız gerekiyor. Bizden hatırlatması Bay Tunç..

Değerli işçi kardeşlerim, Tunç ve takımının düştüğü yanılgılar ve yediği naneler bir-üç-beş değil. Bunu bir örnek olarak verdik. Örneğin daha dün Sendikamız GENEL-İŞ, Tunç ve takımına, "DURUN. SİZ İŞÇİ SINIFININ GERÇEK TEMSİLCİSİ OLAMAZSINIZ! BU TUTUM VE YAPINIZLA, PATRONLARA YEM OLMAKTAN BAŞKA BİR ŞEYE YARAMAZSINIZ. İŞÇİ SINIFINA ARKANIZI DÖNEREK, PATRONLARLA VE ONLARIN SİYASAL İKTİDARLARIYLA AHBAP-ÇAVUŞ İLİŞKİLERİ İÇERİSİNDE, KAPALI KAPILAR ARDINDA, İŞÇİ SINIFINA KARŞI TUZAKLAR HAZIRLIYORSUNUZ. HAZIRLAMIŞ OLDUĞUNUZ BU İHANET VE BATAKLIK ÇUKURUNDA SİZİ KADERİNİZLE BAŞBAŞA BIRAKIYORUZ. NE HALİNİZ VARSA GÖRÜN! ANCAK, BUGÜNE KADAR OLDUĞU GİBİ, BUNDAN BÖYLEDE İŞÇİ SINIFINA KARŞI GİRİŞECEĞİNİZ EN UFAK TAHRİBATTA KARŞINIZDA BİZİ, YANİ İLERİCİ, DEVRİMCİ, GÜÇLÜ, İŞÇİ SINIFI BİLİMİNDEN YANA BİR GENEL-İŞ BULACAKSINIZ" diyerek ayrıldığı zaman, Tunç'un takımından birisi, "Bu tür ayrılmalar, bölünmeler işçilerin aleyhinedir. Bu meseleler böyle değil, görüşerek, anlaşarak çözümlenmelidir" diye bir düdük öttürdü. Bir diğer suç ortağı ise, ayrılanların yüzbin ilerici, devrimci, sorunları bilen, yaşadığı toplumun hangi sınıfını oluşturduğunu çok iyi saptayan işçi olduğunu görmezlikten gelerek, yüreğine soğuk su serpercesine, "Ayrılanlar işçiler değil, bir kaç sendikacıdır" diye bir başka düdük öttürdü..

İşçi sınıfımıza karşı işlenen suçların, hazırlanan tuzakların ve ihanetlerin baş mimarı ve plânlayıcısı olan Bay Tunç ise, "Genel-İş Sendikası, bugünkü yüzbin üyesinin ancak yüzde beşine sahiplik edebilir. Eğer edebilirlerse, kendilerini kamuoyu önünde kutlayacağım. Üyelerinin geri kalan yüzde doksan beşi ise; bir sendika kurarak bünyemizde kalır" diye erken sabah horozu gibi öttü. Bir değil, beş-altı tane sarı ve naylon sendikasını çoktan kurdurtmuştu zaten Bay Tunç. Ancak hevesi kursağında kaldı. Göl maya tutmadı. Tutması da mümkün değildi aslında...

Bay Tunç ve takımı Bremen Mızıkacıları gibi böylece öterken, DEVRİMCİ Sendikamız GENEL-İŞ, haklılığını kanıtladı. Üyesinin yüzde yüzünü dekoruduğu gibi, tüm yurt düzeyinde sürdürdüğü devrimci örgütlenme sonucunda, üye sayısında büyük çapta artış kaydetti. Ve biz işçiler, Tunç ve takımının her beyanatının böyle havadan ve gerçeklerden uzak, emekçilerin görüş ve çıkarlarını yansıtmadığını suratlarına karşı, bir şamar gibi, bir kez daha haykırıyoruz ve de haykırmaya devam edeceğiz...

MUSTAFA PAKER
Kapı ve Kalorifer İşçisi
İstanbul

AZİMLİYİZ

ASTILAR, KESTİLER
VURDULAR, KIRDILAR
DÖVDÜLER, SÖVDÜLER
AMA DURMADI MÜCADELE
BİTMEDİ SAVAŞ
VE BİTMEYECEK ARKADAŞ
BU HALK
BU HAK
BU "EMEK ve HÜRRİYET"
KAVGASI BİTMEYECEK.
MÜCADELEMİZ,
SİLAHA KARŞI BİRLİK
BASKIYA KARŞI BERABERLİK
ZULME KARŞI BİLİNÇ ve
İNANÇLA
BAĞIMSIZLIĞA
ÖZGÜRLÜĞE ve
EŞİTLİĞE DEK
SÜRECEK.

Nizam GÜNEŞ
İŞÇİ

ÜCRETLERİ DONDURMAK MI?

osman nuri koçtürk

Hem iktidara gelişi ve hem de kısmi senato seçimlerinin mümkün olan en az kayıpla geçiştirilmesi için sermaye çevrelerinden büyük yardımlar gören MC iktidarının başı Süleyman Demirel, yeni hazırlıklar içindedir.

Sabık Cumhurbaşkanı Bayar ve bazı eski politikacılarla yaptığı görüşmelerden sonra, topluca yenilen bir yemekte yapılan açıklamalara göre üç renkli plan uygulanacak, 'Yeşil Plan' Tarım kesimine yenilikler getirirken,' Beyaz Plan' Eğitim sorunlarımızı biçimleyecek ve 'Mavi Plan' ücretlerle ilgili olacaktır. (Cumhuriyet 20 Ekim 1975)

Uluslararası konuşma ve yazışmalarda 'Yeşil Devrim' diye anılan uygulamanın, endüstrileşmiş ülkelerde üretilen gübre, tarım ilacı, yüksek verimli tohumluklar, tarımsal araç ve gereçlere, pazar bulma, geri bırakılmış ülkelerin, tarım politikalarının emperyalist ve kapitalist ülkelerin çıkarları doğrultusunda yeniden biçimlendirilmesi olduğu anlaşıldığından, geçen yıl Kissinger'in önerisiyle Roma'da yapılan ' Dünya Gıda Kongresi' fiyaskoyla sonuçlanmış üçüncü Dünya Ülkeleri bu tür uygulamalara şiddetle karşı çıkmışlardır.

Planın beyaz renkli bölümünü teşkil eden eğitim çalışmalarının giderek sola kayan Türkiye'de ne kadar önemli olduğunu yeniden açıklamaya gerek yoktur. Eğitimi tüketim gibi kabul ederek, halkı bir de bu yoldan soyma, kapitalist Dünya Görüşünün ilkeleriyle koşullandırma kabul ederek uygulamalarına bu anlayış içinde başlamış olan bazı odaklar, başarısızlığın verdiği öfke ile silkinmek ve yeniden işe başlamak istemektedirler. Üniversitelerde ve okullarda sürüp giden baskıların ve bunların sebep olduğu tepkilerin bir noktada düğümlenmesi gerekmektedir.

"Mavi Plan" ise doğrudan doğruya emekçileri ilgilendirmekte, sendikaları ve toplu sözleşmelerle grev uygulamalarını etkisiz hale getirerek, emek vurgununu yoğunlaştırma amacına yönelmiş bulunmaktadır.

Dondurulabilir mi?

Başbakan Demirel'in belirli bir sanayi kolunda fiyatlar ve kârlar arttı mı, bundan işçileri de yararlandırma ilkesini ortaya atarak ustaca benimsetmeye çalıştığı yeni uygulama, aslında ücretlerin tesbiti işini işverenlere devrederek, sendika ve sendikacıları devreden çıkarma çabasının ilk ileri adımıdır.

Başbakanın açıklaması, sermaye çevrelerinin demeç ve faaliyetleriyle, bütünleştirilince meselenin ne olduğu daha iyi anlaşılıyor. Seçimlerin hemen ardından 17 Ekim 1975 tarihinde İzmir'de, Ege Bölgesi Sanayi Odasında, toplanan 'Yüksek İstişare Konseyi' nde işçi ücretlerinin dondurulması konusu tartışılmış, haberin kamuoyuna sızmasından sonra işçi kuruluşlarından gelen tepki nedeniyle, Türk Sanayicileri ve İş adamları Derneği Başkanı Feyyaz Berker'in tekzibi gerekmişti. (Demokrat İzmir, 25 Ekim 1975)

Ücretlerin dondurulması isteminin işveren çevrelerinde hayli yaygın olduğu başka münasebetlerle de anlaşılıyor. Feyyaz Berker, İzmir'de böyle bir konunun tartışılmadığını ve düşünülmediğini ifade ederek, kamuoyunu yumuşatmaya çalışırken, Sanayi Odaları Başkanı Sakıp Sapancı'nın ayni gün bir açıklama yaparak, yalnız ücretleri değil, kâr, fiyat, ve kiraların da dondurulmasını önermesi bir rastlantı değildir. (Cumhuriyet, 25 Ekim 1975)

Balyozcu Profesör Nihat Erim ' den bu tarafı dondurmacılığa alıştıkları anlaşılan egemen çevreler işlerine elveren ve elvermeyen herşeyi dondurmakta, gelişmeler çıkarlarına ters düşünce de konuyu şalla örterek unutturmaya çalışmaktadırlar.

Demokratik toplumun dinamik yapısını bilenler ve Türk işçisini yakından tanıyanlar, olup bitenlerden sonra statik bir ortamın yeniden yaratılacağına inanmıyorlar. İşçinin cari ücretler artar görünmesine rağmen, reel ücretlerin azalma eğilimi göstermesi nedeniyle (Cumhuriyet, 24 Ekim 1975) yarı aç ve açık yaşadığı, patronların her işçiden hergün yaklaşık 70 TL. haksız gelir sağladıkları ve on yıllık vurgunun 200 milyar TL'nı aştığı bir ortamda ne ücretleri, ne kârları, ne de fiyatlarla kiraları dondurmak olası değildir.

Böyle bir girişim istikrar değil, patlamaların nedeni olacak, demokratik düzenin ayrılmaz parçası olan sendikalar devreden çıkarılacak veya pasifize edilecek olursa, düzenle bağdaştırılması mümkün olmayan yeni örgütlenmeler başlayacaktır. Gayet doğal olan bu tür oluşumlar ancak baskılar ve faşist bir yönetimin alacağı anti demokratik kararlarla belki önlenebilir.

Demokratik düzenden yana olduğunu Senato Kısmî Seçimlerinde bir daha belirlemiş olan halkımızı, bir avuç çıkarcının kaprisi için yeniden karanlığa sürüklemek çok yanlış olur. Kaldı ki çok acı hatıralarla geride bıraktığımız ve Türk toplumu ile demokrasinin onarılmaz yaralar almasına neden olan faşist dönemi bir daha yaşamak istemeyenler çoğunluktadırlar ve böyle bir uygulamaya tepki göstereceklerdir. Kardeş kavgasının başlangıç noktası olabilecek yeni bir macerayı göze alanların, suçlarının büyük olacağı unutulmamalıdır.

Bu durumda ücretlerin dondurulması her halde mümkün olamayacak, 'Yeşil Plân' uygulaması şimdiden iflas etmiş görünen Demirel, 'Mavi Plân' üzerine de bir bardak su içerek unutmaya çalışacaktır. Tasarladıklarını açıkça ve halkın önünde açıklamaktan çekinerek, kendisine alkış tutan kişilerin karınlarını doyurup rehavete geçtikleri bir yemek masasında ifade etmiş olması bu gerçeği Demirel'in de bildiğini göstermiyor mu ?

TEPKİLER:

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı MSP'li Özal'ın gübre ve tarım ilâçlarını halka ucuza intikal ettirmek için Devlet hazinesinden yaptığı hovardaca açıklamalar, Mavi Plân'ın parçası olarak boyasını vermiş, önceki günlerde enine boyuna eleştirilmişti. Eğitim düzeninin yeniden bozulmasını öngören Beyaz Plân ise uzun zamandır uygulamadadır ve üniversitelerimizdeki kargaşanın nedeni budur. Mavi Plân ise gerçekten yeni umulmayan ve beklenmeyen bir uygulama olduğu için yeni tepkilerin nedeni olmaktadır. Yasası uyarınca, Devlet, İşçi ve İşveren kesimlerinin işbirliği ile oluşan Millî Prodüktivite Merkezi (MPM) bu tepkileri yumuşatmak ve toplu sözleşme düzenini etkisiz hale getirmek, üretim soptanması amacıyle yeni metodlar keşfetmek için bazı çabalar harcamakta, düzenlediği seminerlerde dengesiz gündemlerle patronlara yardımcı olmak istemekteyse de, bu tür yan girişimlerin tepkileri yumuşatmak için yeterli olacağını tahmin etmiyoruz. Bu toplantılardan birinde bazı işçi kuruluşları tarafından işveren yanlısı olduğu ifade edilmiş olan Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'un muteva itibariyle yetersiz bir tebliğ vermiş ve sermaye çevrelerinin sürekli olarak konuşturulmuş olması, işçinin demokratik haklarına şal örtmek ve ücretleri dondurmak için yeterli olamayacaktır. (Demokrat İzmir, 24 Ekim 1975) , (Yeni Ortam, 28 Ekim 1975)

İşçi sınıfının devrimci kesimi olayları yakından izlemekte ve kendi değer ölçülerine vurarak yargılamaktadır. Nitekim DİSK Genel Başkan Vekili Mehmet Kılıç, Cephe Hükümeti - nin ücretlerin işverenler tarafından tesbitini kabul ettiği haberlerinin manşete çıkmasından sonra (Yeni Ortam, 27 Ekim 1975) söylenmesi gerekeni en tutarlı biçimde ifade etmiştir.

Dondurmacılara en iyi cevap bu lider tarafından verildiği için onun açıklamasından bazı pasajlar alarak işçi sınıfının görüşlerini açıklamaya çalışalım:

● Demokratik düzen içerisinde siyasal iktidarlar veya sermaye, ücretlerin artışını herhangi belli koşula bağlayamazlar. Bu teklifleri kabul etmek, demokratik kuralların dışına düşmek ve bir ölçüde demokrasiden vazgeçme, diğer bir deyimle açık bir faşizme getirme girişimleri olarak nitelenebilir.

Elbette ki sermaye ve sermaye ile bütünleşmiş bir Cehpe İktidarının Anayasa'nın ruhuna uygun kararlar alacağın: son günlerde işçilere karşı saldırılarını yoğunlaştırdılar. Bu saldırılara hergün bir gerekçe eklenmektedir. Bunun temelinde yatan gerek Sanayi Odaları Birliği Başkanının yaptığı basın toplantısı, gerek İşveren Konfederasyonu Başkanının basın toplantısında yapmış olduğu öneriler, gerekse çeşitli işveren kuruluşlarının önerilerinin altında yatan gerçek şu :

Türkiye'de sendikal örgütlüğü ortadan kaldırıp güdümlü sendikacılığı, yani sermayenin ve sermaye ile bütünleşen siyasal iktidarların denetiminde bir sendikacılığı getirmek istemektedir

devamı 15'de

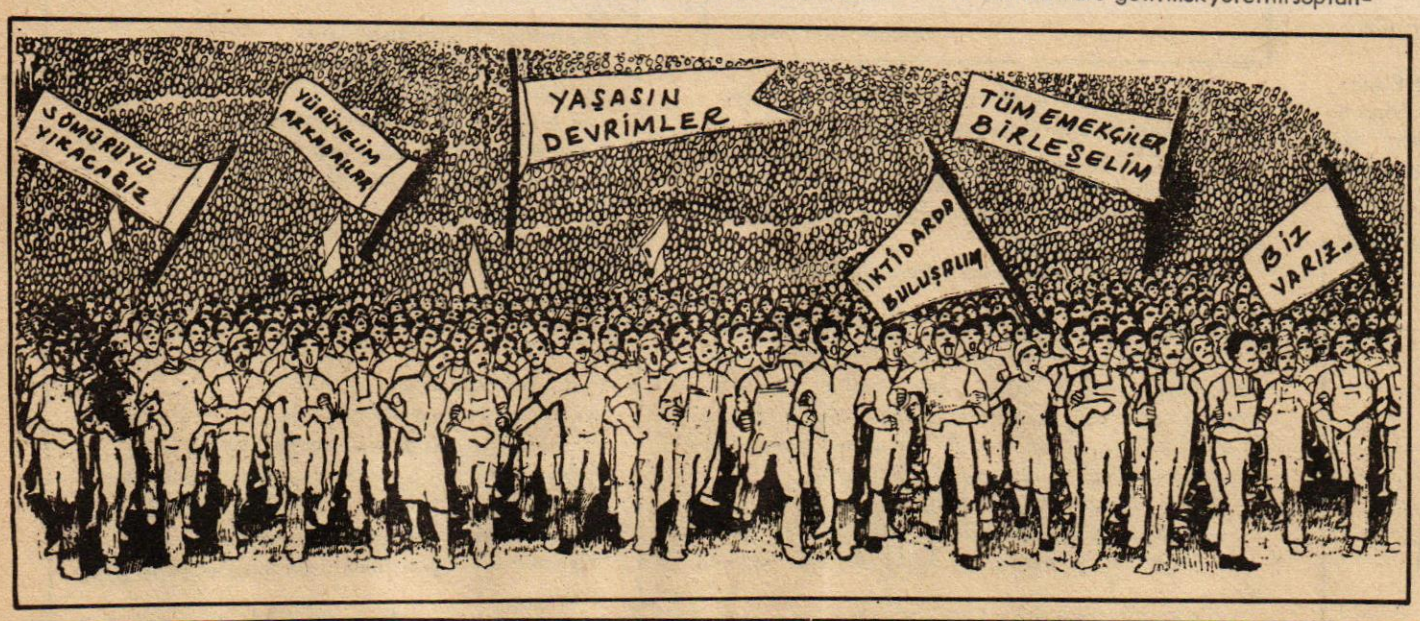

BİR ÖYKÜMÜZ VAR...

ŞÜKRAN KURDAKUL

EMEKLİ

Kasaba bir akşam ağacı gibi yapraklarının arkasına çekilmek üzereydi. Dudaklarında eski alışkanlıklarının yaşlanmış hüzünü, kafasında geride bıraktığı kocaman gün. Yağdan kıl çeker gibi kendisini kahveden dışarı çıkardı.

Yazıhanenin önünde toprak işçileri otobüs bekliyorlar. Terzi İhsan çalışıyor. İpragaz dağıtım bürosu da açık. Hüseyin bey ile muhasebecisi kafa kafaya vermişler ; bir takım tutkuların simgesi haline dönüşmüş yüzleri sokaktan belli oluyor.

Sinemanın çığırtkanı haykırmaya başlamak üzere yerine giderken, arkasından koşuşan beş-altı çocuk yukardan gelen otobüsü farkederek duralıyorlar.

-Kâmil Koç, diye bağırıyor biri...

Ötekiler, bir ağızdan alaya alıyorlar çocuğu.

-Göze bak, göze.

Geride bıraktığı kocaman gün, içinde otuz bir yılın bölük pörçük anılarını göstere göstere kafasında sallandıkça, dudaklarındaki eski alışkanlıkların yaşlanmış hüznü derinleşiyor sanki. Yeni açılmış bir yara gibi, acıtıyor da.

Otobüsün farları kısılınca, köylüler arka kapıdan doluşuveriyorlar. Akhisar'a mı gider bu adamlar, Salihli'ye mi giderler? Kaç yıldır giderler. Kaç yüzyıldır.

Yeniden canlanan farlar, otelin camlarını yalayıp geçti. Çığırtkan sinema kapısındaki yerini aldı. Pikaba plâk kondu.

-Başefendi, başefendi.

Camda Terzi İhsan'ın yüksüğü.

-Buyurmayacak mısın?

Dudaklarındaki yara yeniden açılacak sanki.

Hangi başefendi ? !

Otuz bir yıl, kafasının uzak boşluklarında tek bir görüntü gibi sallanmaya başladı. Kütahya Adliyesinde 23 yaşındaki mübaşir Süleyman'ın güleç ve iyimser yüzü gözlerine yansıdıkça iki yönlü bir acı göğsünü burgu gibi deliyordu.

İçeri girerken kendisini toparlamaya, İhsan'ınkimliğinde İhsan'ı görmeye çalıştı.

-Eee Başefendi de mâzi oldu, dedi acıyla.

Sandalyayı altına çekti. Konuşursa açılır mıydı biraz? Kafasının uzak boşluklarında tek bir görüntü gibi sallandığı halde, gözü takılınca adamın üstüne üstüne gelen o otuz bir yıllık yaşamın acayip gösterisinden kurtulur muydu?

-Başefendi mâzi oldu, dedi yeniden.

Terzi İhsan, elinde iğne, alışık olduğu devinimlerle dizleri üzerindeki ceketin telalarını işliyordu.

- Ne oldu? ded i.

Soruyla birlikte Süleyman beyin gözünde, Terzi İhsan kimliğinden çıkmış, tüm kasaba oluvermişti. Ama önceden verdiği kararı bozmadı, sesine kendi dışında bir anlatım havası kazandırmaya çalıştı.

Başefendi sarı kâğıdı aldı diyorum. Vurdular kaçımıza tekmeyi.

Gerçekten bir kâğıt varmış ta, buruşturup atmak istiyormuş gibi hırsla avuçlarını sıkıyordu.

-Olur şey değil be başefendi, dedi Terzi İhsan.

Kolları takılmamış ceketi omuzlarından tutup havaya kaldırdı. Göreceğini gördükten sonra, bir elini göğüs şişkinliklerinin üzerinde dolaştırdı. Sonra yeniden dizlerine alarak iğnelemeye başladı.

-Hüseyin beyin dedi gülme çabasıyla; bey sözcüğünün üzerine adamakıllı basıyor, alaya aldığını belirtmek istiyordu.

Dışarda sinemanın çığırtkanı bağırmaya başlamıştı.

-Bu akşam... Sinemamızda... Yılın en büyük filmi... Bu akşam... Sinemamızda...

Plâk dönüyordu.

Çığırtkan bağırıyor, plâkta bir kadın ağlamaya çalışıyordu. Caddeden tıka basa yüklenmiş bir kamyon durmadan geçti. Çocuklar "İzmit" diye el çırptılar. Hüseyin beyin muhasebecisi kapının önünde bir gözüktü, hemen de kayboldu.

-Bu işte bi çomak olmasın, dedi Terzi İhsan.

-Bilir miyim.

İçinden konuşuyor gibiydi.

1946 da kaleme alınmış. Edremit'e gönderilmişti. Ama kaç yıl, sabahları uyanmayla uyku arasındaki dakikalarda mübaşirlik zamanlarındaki sesiyle bağırıyormuş duygusuna kapıldı Süleyman bey. Kaç yıl, bir kasabayı dolduracak kadar çok insanın adını haykırdığı mahkeme kapısından kurtulamadı. Giysilerinden de.

-Sahi bu iş birinin marifeti olmasın İhsan?

Dizleri üzerindeki ceketin telalarına iğne siyle dalıp çıkarken başıyla onayladı terzi. Neden sonra,

-Hüseyin bey matbaayı büyütüyormuş, dedi .

Başkatibin kafasında Hüseyin bey, matbaa makinasının başına geçmişti. Marifetli parmaklarıyla ince uzun kesilmiş sarı kâğıtları makinaya verdikçe sinsi sinsi gülüyordu.

Kendini toparlamaya çalışarak,

-Duydum, duydum, diye onayladı, matbaayı büyütüp gazeteyi günlük yapacakmış...

-Köpeksiz köy buldular ya, her haltı yiyecekler , dedi terzi. Ticaretle siyaseti birlikte yürüttükçe kazanıyor keratalar. Siyaset ticaretlerine, ticaret siyasetlerine yarıyor .

YÜREK DOLUSU

"Olmaz" diyorsun, bak bu güzel !
Her nasıl olacaksa onu bilmiyorsun
Mademki yepyeni bir düzen istiyorsun
Gel birleşmeye, vuruşmaya gel
Korkaksın, korkağız herbirimiz
Bir döksek içimizi öldürecekler belki
Çekilir gibi değil bu suskunluk
ha bir, ha iki
Haykıralım dostlar, varsın yüzülsün derimiz
Bizimle bitsin bu sömürü, öleceksek ölelim
Çocuklarımıza kalsın ışıltılı günler
Kanla kavgayla yaratılır devrimler
bu can bedende ne ki?
Yüreklenelim biraz yüreklenelim

Ahmet GÜNBAŞ

Süleyman bey " ağalarından öğrendiler" diye - cekti, vazgeçti. Canı konuşmak istemiyordu.

Sinema kapısı yükünü almıştı. Kahveden çıkan üç delikanlı, gişeye doğru yürürken fıstıkçının önünde durdular. Muhasebeci gülerek gişeden çıktı. İpragaz dağıtım bürosuna yöneldi.

Sigarasını yakarken Terzi İhsan'ın gözü takılmıştı.

-Hüseyin Holding'e sinema hesabı gidiyor, dedi.

Uzanıp bakmadı Süleyman bey. Oturduğu yerde kafasındaki mübaşir, kâtibi ; kâtip başkâtibi sıkıştırmaya başlamıştı. İkisinin arasında kaldıkça içindeki eziklik büyüyor, bir sorudan bir soruya gidip geldikçe de miğdesi bulanacak gibi oluyordu.

Genç mübaşir atılgan atılgan ,

-Dükkân açsın, dedi delikanlı kâtibe.

-Doğru ya , diye onayladı kâtip. Aç bir dükkân kurtul...

-Ben mi? Otuz bir yıl memuriyetten sonra mı ?

Delikanlı kâtibin içinde ilk baba olduğu yılın bü yük sevgisi çağıl çağıldı.

-Onur yapma da oğlanın istikbalini düşün, dedi kızarak.

-Onur yapmıyorum. Düşünüyorum.

Sırtının ortasından , ne zaman biriktiğini anlayamadığı bir ter dilimi beline doğru hızla akınca kendine geldi.

Terzi İhsan, İpragaz dağıtıcısının ötesine berisine batırır gibi keyifle, dizlerinin üzerindeki ceketin telâlarını iğnelemeye devam ediyordu.

-Üç kâğıtçı, akıllı sıra 69'a hazırlanıyor.

Süleyman bey, eli arkasında beline inen teri kurulamaya çalışıyordu. Kavrayamadı.

-Üç kâğıtçı mı ? Hangi üç kâğıtçı.

-Hüseyin beyimiz, dedi terzi. 69'a aday olmaya hazırlanıyor harami.

Sinemanın pikabında "Parayla saadet olmaz" çalıyordu. Minarenin ses büyütme aracından müezzinin tık-tık'ları duyulunca plâğı durdurdular.

GÖLLERDE IRMAKLARDA YÜZMEK

1.
Solgun yaz günleri, rüzgâr uğuldarken
ulu ağaçların dallarında, yukarda,
yatmalı insan ırmaklarda ya da göllerde,
sazanların yuvalandığı yosunlar gibi.
Gövde tüy gibi olur suda.
Rüzgâr esmer bir ağaç dalı sanır
yavaşça dışarı uzanan kolu,
usul usul sallamaya başlar onu da

2.
Durgundur öyleyin gökyüzü.
Kırlangıçlar geçer, yumarsınız gözlerinizi.
Suların altı sıcak. Yükselir kabarcıklar serin serin:
Yanınızdan bir balık geçmiş olacak.
Dinlenen gövdeniz, kollarınız bacaklarınız
sessiz sedasız yatar suda.
Yalnız soğuk balıklar geçer üstümüzden.
Güneşi, suyun yüzünde pırıl pırıl duyarsınız.

3.
Akşamleyin, insan yata yata
öyle gevşer, öyle gevşer ki,
her yeri tutulacak gibi olur.
İşte o sıra insan, hiç çekinmeden,
hızla akan mavi suya atmalı kendini.
En iyisi, akşama kadar kalmak orda.
Çünkü solgun güneş ancak akşamleyin
düşer ırmakların ve çalılıkların üstüne,
köpek balığı renginde, obur ve kötü.
Artık uyuvermiştir her şey birbirine.

4.
Hem uzanmalı insan sırt üstü,
alıştığı gibi. Bırakmalı kendini.
Yüzmemeli, kayalar gibi durmalı suda.
Başka hiç bir şey yapmamalı. Bakmalı gökyüzüne.
Bir kadının kucakladığı erkek gibi durmalı.
Uzanıp yatmalı hiç kımıldamadan,
tanrı akşama doğru ırmaklarda nasıl yüzerse öyle.

bertolt brecht

İlkel sermaye birikimi

Kapitalist üretim iki başlıca koşulun gerçekleşmiş bulunması halinde başlayabilmiştir:1-Kişi olarak özgür, yani feodal yükümlerden kurtulmuş, fakat üretim ve yaşama araçlarından yoksun olan, bu nedenle yaşamak için kendisini kapitalistlere kiralamak ve onlar hesabına çalışmak zorunda bulunan yoksulların var olması ; 2-Büyük kapitalist girişimleri kurabilmek için zaruri olan para zenginliklerinin birikmiş bulunması.

Yoksullar yığınının meydana gelmesi ve bazı kimselerin elinde zenginliklerin birikmesi,yani kapitalist üretimin ilk olarak başlaması için gerekli olan koşulların doğuşu, küçük üreticilerin üretim araçlarının ellerinden zorla ve çeşitli baskılarla alınmasının sonucu olmuştur. Küçük üreticilerin toprak, üretim aletleri vb. üretim araçlarından ayrılmaları süreci, sayısız soygunculukla ve kanlar dökülerek servet edinilmesi olaylarıyla birlikte yürümüştür. Zorbalık ve baskı yeni, kapitalist üretim tarzının dünyaya gelişini hızlandırmış, ona ebelik etmiştir.

Üretimden ve değişimden gelen kârların dışında, kapitalist üretimin ilk başlaması için gereken, nakdi zenginliklerin özel kişiler elinde toplanması sonucunu veren her olay ve her süreç"ilkel sermaye birikimi" adını ve niteliğini alır. Bu adın verilmesinin nedeni, bu birikimin büyük kapitalist üretimden önce gelmesidir.

İlkel sermaye birikiminin en belirgin olduğu durum, özgür küçük köylülerin zorla mülksüzleştirilmesi, topraklarından atılmaları olayıdır. Bunun da en tipik örneği 15. yüzyıl sonlarında İngiltere'de görülmüştür. Flandre'daki büyük dokuma manifaktürler gittikçe daha fazla yün isteminde bulunuyorlardı. Bu artan istem yün fiatlarını yükseltti. Büyük senyörler bunun üzerine büyük koyun sürüleri beslemeğe giriştiler; bu iş için çayırlara ihtiyaçları vardı. Köylüleri çoktan beri kullandıkları tarlalarından yurtlarından sürüp çıkardılar ve bu tarlaları çayır haline soktular. Köylülerin zorla mülk süzleştirilmeleri çeşitli usullerle tamamlandı: ama bu usullerin hepsinin ortak bir yanı vardı:hepsi köy topluluklarının ortak (communal) topraklarına yüssüzce el koyarak bu işi başarıyorlardı.Beyler bu toprakların etraflarını çitle çeviriyorlar, köylülerin evlerini yıkıyorlar, bu köylüleri topraklardan sürüp çıkarıyorlardı. Köylüler kanunsuz olarak ellerinden alınmış olan toprağı yeniden ele geçirmeğe kalkıştıkları zaman devletin silahlı kuvvetleri Beylerin, Senyörlerin yardımına koşuyordu Etrafı çitle çevrilen bu yeni bey toprakları ile ilgili bu bir dizi yasa, 18. Yüzyılda köylülerin bu soyulmasını yasalaştırdı, kutsallaştırdı. Şehirlere dolmak zorunda kalan topraksızlaştırılmış köylüler, manifaktürlerde uzun iş saatleri ve düşük ücretlerle, tamamen insanlık dışı koşullarla çalışmak zorunda kaldılar.

Buna çok yakın, fakat biraz gecikmiş, zorla mülksüzleştirme ve ilkel birikim süreçleri Fransa' da da, büyük ihtilal öncelerinde, uygun alan buldu ve bol bol işledi.

Bu zorla mülksüzleştirme ve ilkel birikim olaylarında, her yerde, büyük toprak sahipleri, burjuvazi ve hakim sınıfların elinde bulunan devlet tarafından en vahşice baskı ve zor önlemleri geniş ölçüde uyguladı.

Fakat ilkel sermaye birikimi yalnız köylülerin, zorla mülksüzleştirilmesi olaylarından doğmaz.

Amerika'da ilk beyazların ele geçirdikleri birikmiş hazır altın ve gümüş hazinelerinin yağması bir ilkel birikim örneğidir.

Gene Amerika'da kıymetli maden yataklarını,oradaki yerlileri insanlık dışı koşullarla çalıştırıp, yok ederek, işleten Amerika fatihi beyazların ellerinde toplanan servetler de ilkel sermaye birikimini sağlamıştır.

Zenci köle ticareti yoluyla köle tacirlerinin sağladıkları sermaye birikimi de ilkel niteliktedir.

Sömürge ticareti, hükümetlerinin desteği ile hareket eden sömürgecilere buldukları ülkeleri sınırsız ve endişesiz soymak olanağını veriyordu. Besin maddeleri yığmak ve bunlar üzerinde spekülasyon yapmak, tek tarafa kâr sağlayan ticaret anlaşmaları sağlamak ve bu amaçla savaşlar açmak ve de kapitalistler lehine enflasyonist önlemlerle servet yığılmasını temin etmek, himayecilik, hep devletler de alet edilerek ilkel birikim sağlama usulleridir, ve bu usuller kapitalizmin doğuş devresine münhasır kalmamışlardır.

Sermaye birikimini hızlandıran bu yollar bütün kapitalist ülkelerde hala izlenmektedir.

emekçinin sözlüğü

EKONOMİK GEREKİRCİLİK

Bu terim bazan toplumun ekonomik temelinin diğer bütün sosyal olaylarını belirlediğini kabul eden herhangi bir teoriyi anlatmak için kullanılır. Bununla beraber bu gibi teorilerin bir çoğu ekonomik etmeni dar anlamda anlar ve sosyal nedenselliğin yalnız tek yönde, ekonomik alandan ekonomik olmayana doğru işlediğini düşünür. Bu gibi teoriler ferdin tarihteki rolünü de inkara gider.

En yaygın yanlış ekonomik gerekircilik görüşlerinden biri Charles Beard'in teorisidir ki şöyle özetlenebilir: Bütün tarih, kişileri hareket yöneten ekonomik nedenlerle açıklanabilir.

Bu okul büyük sınıf kuvvetleri hareketlerini ve ilişkilerini küçümsemeğe ve görmemezlikten gelmeğe yatkındır ve böylece tarihi, bireysel ekonomik araçların çatışmasına indirger.

UTOPİK SOSYALİZM

Bu sosyalizm teorisi işçi sınıfının mücadelesi henüz az gelişmiş bulunduğu bir zamanda doğdu. İşçi sınıfının yoksulluğu ve sefaleti vardı, fakat bu sınıfın sorunlarının çözümlenmesi için gerekli koşullar henüz yoktu. Bu yüzden bu sosyalist teori biçimi ister istemez utopik, hayal gibi,gerçek dışı bir nitelik ediniyordu. Utopik sosyalistler toplumun evrim yönünü etkilemekte toplum hayatının maddi koşullarını asli rolünü anlamadıkları için programlarını ancak idealist bir temel üzerinde ileri sürebiliyorlardı.

Bununla beraber utopik sosyalizm kapitalizmin çelişmelerini derin ve açık bir tarzda eleştirdiler, kapitalizmin yerini ister istemez sosyalizmin alacağını savundular, şehirle köy arasındaki çelişmenin kalkacağını önceden gördüler. Ama gene de kapitalizm' de ücret köleliği özünü açıklayamadılar, kapitalizmin gelişme kanunlarını keşfedemediler, yeni bir toplumu yaratacak güçte olan sosyal kuvveti gösteremediler. İşçi sınıfına baktıkları zaman onda sosyalist düşünceyi hayata getirebilecek büyük tarihi kudreti değil, yalnız sömürülen, yardıma muhtaç bir yığın olarak gördüler.

KLASİK BURJUVA EKONOMİ POLİTİĞİ

Kapitalizmin gelişmesi ve çelişmelerinin büyümesiyle birlikte ekonomi politikte değişik sınıfların çıkarlarını ifade eden çeşitli eğilimler oluştu ve gelişti.

Derebeyliğe karşı kapitalizmi kurma savaşında burjuvazi feodalite ideologlarının ekonomik düşüncelerini tahttan indiren kendi ekonomi politiğini yarattı.

Kapitalist üretim tarzı önce İngiltere'de kurulmuştu. Klasik burjuva ekonomi politiği de orada doğdu; bu akımın temsilcileri ekonomik olaylar arasındaki iç bağları keşfetmeyi denemişlerdi.

KÜÇÜK BURJUVA EKONOMİ POLİTİĞİ

19. yüzyılın başında ekonomi politikte bir küçük burjuva akımı belirdi. Bu akım kapitalist toplumun orta sınıfı olan küçük burjuvazinin çelişmeli durumunu yansıtıyordu.

Bu akımın batıda başlıca kaynakları Sismondi ve Proudhon'un eserleriydi. (Yapıtlarıydı)

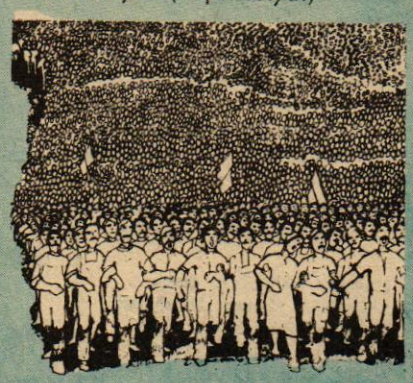

BİRAZDA GÜLELİM

Beş var!

Akıl hastanesinde bir deli, arkadaşına sordu:

— Saat kaç?

— Beş var, diye arkadaşı cevap verdi.

— Kaça beş var?

— Bilmem. Saatin küçük akrebi kaybolmuş.

Suçüstü

Karısını kendi yatağında bir yabancıyla yakalayan koca, hiddetle bağırdı:

— Rezil kadın! Kimdir bu adam?

Vefasız kadın, yanında yatan erkeğe dönerek:

— Kocam haklı, dedi. Adınız nedir sizin?...

Yediklerimiz

Adamın biri, arkadaşına:

— Bir dergide ilginç bir yazı okudum, dedi. Biliyor musun, yediklerimizin sadece üçte biri yaşamamızı sağlıyormuş.

— Hay şeytan! Peki üçte ikisi ne işe yarıyormuş?

— Sadece doktorların yaşamasını sağlıyormuş.

HALI MI?

Geçenlerde bizim Oktay'ın ziyaretine gitmiştim. Hastalanmıştı. Biraz dertleştikten sonra:

— Ee... Oktay'cığım, haliniz nasıl, dedim. Oktay:

— Halımız mı? Vallaha diyecek yok, Mehmet'çiğim. Yengen çok beğeniyor. Görkemli. Ancak deseni daha sık olsa, daha güzel olurdu her halde! demesin mi?!.

Amerikalı vatandaş

Dupont'lar Amerika'ya yerleşmişlerdi. Bir akşam M. Dupont eve sevinçle dönerek:

— Oldu! diye bağırdı. Bütün işlemlerimiz tamamlandı... Artık ikimiz de birer Amerikalı vatandaşız...

— Bravo, dedi karısı sevinçle. Haydi şimdi benim önlüğümü giy de git mutfakta bulaşıkları yıka.

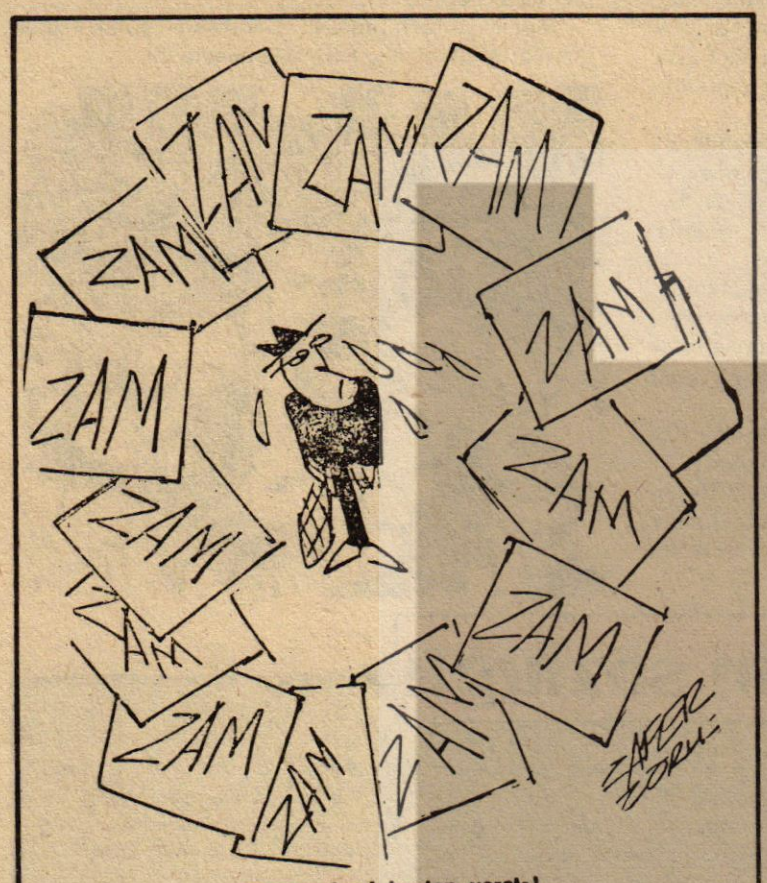

— «Tanrım beni baştan yarat»!

KOYUN KIZARTMASI

Aralarında bir de sofu bulunan üç köylü, bir koyun çalarlar. Birinin evinde bunu bir güzel yemeye hazır hale getirdikten sonra ortaya getirip; (günahtır) diye sofraya yanaşmayan sofu arkadaşlarına seslenirler:

— Gelsene yahu. Korkma günahı bize olsun.

— Olmaz canım. Çalınmış koyun da yenir mi?

— Gel, dedik... Günahı bize olsun varsa...

Sofu görünüşlü adam nar gibi kızarmış ete ağzı sulanarak bakar, dayanamaz fazla:

— Etinden yemem ama, der, suyundan verirseniz içerim!...

Karşılık

Erkek hiddetle, karısına:

— Dün seni sinemada bir erkekle beraber görmüşler!... diye bağırdı. Söyle kimdi? Öldüreceğim yoksa seni!...

Kadın, umursamadan güldü:

— Hiç öyle şey olur mu şekerim?... Hani senin her zaman ormanda beraber gezdiğin bir sarışın var ya, işte onun kocasıydı sinemada beraber olduğum erkek!

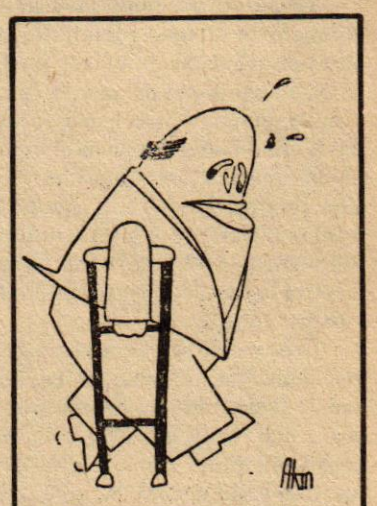

— Demirel, «Hükûmet yürüyektir» dedi. —

MARİFET BÖYLESİ

Annem gezetemi almış, sayfalarını evirip çevirip bakıyordu. Bir ara okuyormuş havasına girdiği sırada:

— Anne, dedim. Gazeteyi ters tutuyorsun. Sen gazeteyi böyle mi okursun?

Dikkatle gazeteye göz gezdiren annem, yarı bana yarı gazeteye bakarak:

— Kızım, marifet gazeteyi böyle okumak, diğer türlü onu herkes okur. demesin mi!?.

Taşbebek

Bir horoz, kümesini teftiş ediyordu. Porselen bir yumurta görünce hiddetle bağırdı:

— Kim yaptı bunu?

Bir tavuk sıkılgan bir tavırla yanına yaklaşarak:

— Ben, dedi. Canım öylesine çok bebekle oynamak istemişti ki...

Saat gibi

Saatçi, kızına talip olan adamdan fazla başlık istemişti. Adam itiraz etti:

— Bu çok para!

Saatçi:

— Hayır dedi, hayır, hiç de çok değil. Kızım güzel, tahsilli ve onbeş sene garantilidir.

Ay'da insan var mı?

İki arkadaş arasında:

— Bence Ay'da insanlar var...

— Bence yok.

— Var.

— Neye dayanarak böyle ısrar ediyorsun fikrinde?

— Neye olacak, görmüyor musun, ışıl ışıl... İnsanlar olmasa elektrikleri kim yakacak geceleri böyle?...

KİM BULMUŞ?

Coğrafya dersindeydik. Hocamız sözlü yapıyordu. Tahtadaki Mehmet'e:

— Haritada Amerika'yı bul... dedi.

Mehmet buldu ve oturdu. Sonra İrfan kalktı tahtaya. Hocamız:

— Amerika'yı kim buldu? diye sordu.

İrfan hemen cevabını verdi:

— Mehmet buldu hocam!...

TAKVİM

Dersimiz Tarihti. Hocamız Heredot Hamdi, Osmanlıların kullandığı takvimlerden bahsediyordu. O sırada arkada ufaktan şekerleme yapan Haydar horlamaya başladı. Heredot onun yanına gidip uyandırdı:

— Söyle bakalım, Osmanlılar hangi takvimi kullanırlarmış?

Haydar uykulu gözlerle hocaya baktı:

— Tabii ki Saatli Maarif takvimi hocam!...

Mustafa ERKOL — Balıkesir

KALP

Tabiat Bilgisi dersinde öğretmen öğrencilere sormuş:

— Çocuklar yemek borusundan sonra sırayla hangi organ gelir?

Sınıfın boşvermişlerinden bir öğrenci:

— Kalp demiş.

Bunun üzerine öğretmen nedenini sormuş. Öğrenci de şöyle cevap vermiş:

— Erkeğin kalbine giden yol boğazından geçer de onun için öğretmenim.

AYRILIYORUM

Dostlar haberiniz olsun
Sevgililer sizlere de sözüm
Beddua okumayın artık
Ayrılıyorum aranızdan
Helâl edin hakkınızı
Eh, ne olacak..
Yeni bir araba aldım da!...

KORUNMAK

1973 yılı seçim dönemiydi. X partisinin konuşmacısının nahiyemize geleceği daha önceden haber alınmıştı.

Taraftarlar bu durumu bir gün öncesinden hoparlörle seçmenlere ilân ediyorlar, buna paralel olarak da tüm hazırlıklarını sürdürüyorlardı.

Nihayet beklenen gün ve saat gelmişti. Arabasından inen milletvekili adayı fötr şapkası elinde etrafı selâmlıyor, bir yandan da hazırlanan kürsüye doğru ilerliyordu. Herkes onu görebilmek için birbirinin omuzuna tutunup yükseliyor, görmeye çalışıyordu.

Beklenen konuşması hiç de ilgi çekici olmadı. Vatan, millet, Sakarya gibi kalıplaşmış, alışılmış sözlerle bol keseden vaatlerde bulunuyordu.

Daha sonra Muharrem adında bir dinleyici, konuşmacıya:

— Öyle bol keseden vaatlerde bulunacağınıza, seçildiğinizde bir dahaki döneme kadar niçin lûtfedip nahiyemize bir kere olsun uğramıyorsunuz?... Sizden bunun cevabını vermenizi istiyorum.

Bu beklenmedik soru hem milletvekili adayını hem de tüm dinleyicileri gereğinden fazla şaşırttı. Aday bu şaşkınlıktan biraz olsun kurtulup, önceki sakinliğini kazanınca:

— Beni her zaman aranızda bulacağınız gibi sizlerle de daima hemdert olmaya çalışacağım... dedi.

Bu arada soruyu soran «Bu cevapların da saçma ve palavra» der gibi konuşmacının kürsüsünden uzaklaşmaya çalışıyordu.

— Bey kardeş, nereye kaçıyorsunuz? Bakınız size cevap veriyorum.

— Beyefendi kaçmıyorum, tükürük yağmurundan kendimi korumak için kürsüden uzaklaşıyorum.

Ağır işler!

Amerikalı turist, bir rehberle Londra'yı geziyordu. Son derece büyük bir otelin önünde durarak sordu:

— Bu otel ne kadar zamanda yapıldı?

Rehber cevap verdi:

— Sekiz ayda.

— Tuhaf şey... Sizde işler ne kadar yavaş ilerliyor... Bizde bu binayı sekiz haftada yaparlar.

Sonra bir başka büyük binanın önünden geçerken Amerikalı yeniden sordu:

— Bu bina ne kadar zamanda yapıldı?

— Beş haftada...

— Vah, vah, işçilerinizin elleri çok ağır... Bizde bu binayı beş günde bitirirler.

Dolaşa dolaşa Parlamento binasına gelmişlerdi.

— Hiç de fena değil bu yapı, dedi yine Amerikalı. Bu ne kadar zamanda yapıldı?

Çok kızan ve sıbrı tükenen İngiliz rehber kısa bir duraklamadan sonra:

— Bunu ben de bilmiyorum aslında, diye cevap verdi. Çünkü dün gece buradan geçerken yoktu!

Şemsiye

Kadın otobüsten inerken, biletçi arkasından bağırdı:

— Madam, şemsiyenizi unuttunuz!

Kadın şemsiyeyi alarak teşekkür etti ve:

— Ah, dedi, onu bu kadar çabuk kaybetseydim gerçekten de çok budalaca hareket etmiş olacaktım. Zira onu daha bu sabah buldum!

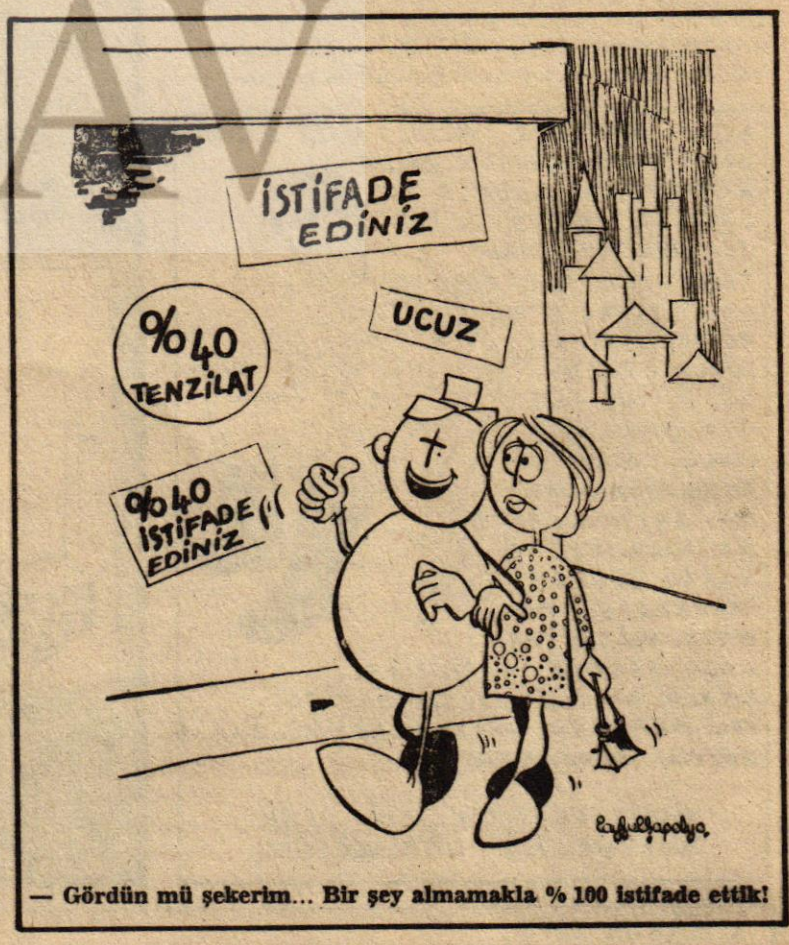

— Gördün mü şekerim... Bir şey almamakla % 100 istifade ettik!

İKİNCİ 50 YILINDA

miş değil mi?" derler bunlar..

Evet bir bakıma seçimler, biçimsel açıdan tüm hukuk olanakları ile düzenlenmiştir. Vakıa, önseçim saptırılmışlıkları vardır. Seçim kampanyasının, kaba kuvvet-komando gibi hukuk dışı kuvvetlerle etkilendiği de yadsınamaz. Ama bütün bunlara karşın, sandığın içine seçmenin oyunun girişi ile, bunun ölçülüp ilân edilişi, eski Balkan tipi oyunlarından tamamiyle arınmıştır.

Fakat-işte buraya dikkat edilsin, yineliyoruz, fakat-demokratik seçimin asıl temeldeki bir kuralı, Türkiye'ye halâ ve halâ gelmemiştir. Bu, "seçimin içtenliği prensibi"dir. Türkiye'de asıl olmayan işte bu prensibin uygulanışıdır. Seçimin içtenliği prensibi, tam uygulanmadıkça, Türkiye'de demokrasiden kemaliyle söz edemeyiz. Şöyle ki:

Sandığın içine demokrasinin oyunun girmesi gerekir. Bunun için de hem kampanya alanına, hem de o tüm dört yıllık sürenin her anı içine; bir "açık demokratik toplum"un bütün düşünleri, bütün inançları, bütün değer yargıları, tüm oyulumları ve tüm içerikleriyle, serbestçe girebilmelidir. Tüm görüşler, yıl on iki ay, dönem dört yıl, Türkiye kamuoyu ortamında serbestçe "arzı endam" edebilmelidir. Her düşüncenin-görüşün-inancın-değer yargısının, tüm öğretisel (doktrinal) bütünlükleri içinde kendilerini deyimleyebilmeleri olanağı var olmalıdır. Bunların, kendilerini, seçmen beğenisine oldukları gibi sunabilmeleri, hiç bir yolla engellenmemelidir. Bir "açık demokratik ulus toplumunun" içinde insan us'una doğmuş bulunan bütün düşünler; insanlığın ileri endüstri basamağında yaşadığı ekonomik yaşamın üretim olayından çıkmış bütün seçenekler ve kurumlar, tüm kitle haberleşme araçları ile, ulusun-yani seçmenin-beğenisine, yeğlemesine kendini sunabilmelidir: Devletin eşit olarak sunduğu korumaların garantisi ve güvencesi altında...

İşte Cumhuriyetimizin, ikinci ellisinin daha başlarında-seçim konusunu bu bilimsel gerçek anlamıyle kavraması; bu konuda, kendini anlamlaştırması gerekir.

Buna, bu bir üst yapı sorunudur diye boşveremeyiz. Şimdiye kadar verdik galiba.. Bu yüzden demokrasimizin batılı gerçek anlamını kazanması güdük kaldı.

Fakat burada karşımıza önemli bir durum çıkıyor: Bu üst yapı kuralının Cumhuriyetimizin anlamı içine iyice sızıp gerçekleşebilmesi için; tabandan, temelden gelen bir gereksinmenin oluşması gerekir :

Şimdiye kadar, düşününü-görüşünü-inancını-değer yargılarını-yaşamın sosyo ekonomik koşullarından çıkan sınıfsal yararlarını-bu yararların yönleştirdiği "siyasal tercih"lerini tümü ile oluşturamamış olan ; oluşturduklarını da deyimleyememiş olan ; deyimledikleride ulusal irade içine girme olanağını verememiş olan emek güçlerinin, şimdi artık dört başı mamur olarak örgütlenmesi gerekir. Siyasal platforma, böyle bir örgütün ağırlığı ile çıkması gerekir. Orada çok bilimsel ve çok tutarlı bir dinamizm göstererek, sınıfsal düşününün ve yararlarının yönlendirdiği bir siyasal karar olayı yaratması gerekir.

İkinci ellisinde Cumhuriyetimiz bu yönde bir anlamlaşma kazanamazsa, yukarda sözü edilen "seçim"ini tüm sosyal içeriği ile beliren bir "çalışan sınıf"lar özgürlüğü içinde yapamazsa endüstriel toplumun demokrasisini de korumaz.

GİDEBİLENLER GİDERLER

Gitsin gidebilenler bırak,
kalın, diye yalvarma.
Gidemeyenler kalsın yeter.
Nasıl alıkorsan gidenleri?
Dayayanlar sırtını duvara
kimseyi tutamazlar ki.
Sakın tutmaya uğraşma
iyi günlerde gideni.
Belki döner gelir kötü günlerde.
Safımızda kavgaya kim girer
bizim gibi ezilenlerden başka.
Bize gönülleri akça bile
dışımızdakiler neye yarar?
Vakit geldi, diyelim onlara,
haydi,
ey ayrılacak olanlar, uğurlar olsun,
henüz kapanmadı yöremizdeki çember.
Gidebilir sığınak bulan başka yerde.
Düşman safında bir dostu olanın
geldi işte gitme vakti.
Gitsin gidebilenler bırak,
çal gider kum kalır,
kalırız biz bize.

Bertolt BRECHT

KARA GÜNLER BİTMİŞ

Bir halk ki,
Çukurova, Kayseri, Konya'dan,
Edirne'den Mardin'e dek.
Bayrak açmış bak.
Halk iktidarı
Halkçı yönetim diyerek
Coşkuyla, sevinçle geliyor halkım,
Zafer şarkıları söyliyerek.

Bir halk ki,
Yumruk sıkmış baskılara
Fabrikada "Hak verilmez alınır" demiş,
Tarlada, köyde, kentte,
İnsanca hakça bir düzen istenmiş..
Savaş açılmış tüm zulme,
Ekici, tüketici sıra, sıra dizilmiş
Hep bir ağızdan "Yeter Beee "
Belleklerde bugün
Kara günler bitmiş.

Bir halk ki,
Konuşmaya görsün,
Bütün yönetimler onunla varolur / yokolur.
"Biz biliriz biz biliriz"
"Yeri gelir savaşır"
"Yeri gelir haşhaş ekeriz"
"Öz malımızı, emeğimizi koruruz"
"Petrolü, Boraksı da kurtarırız elbet "
"Bellekler iyi işler bundan böyle, iyi düşünürüz "
"Çünkü bizler halkız "
"Ak günlerde yeniden doğacağız "

FEVZİ DEVRİM KORUCU

FAŞİZM, SENDİKAL HAREKETİN BİRLİĞİNİN KURULMASININ EN AZGIN DÜŞMANIDIR..

ÜCRETLERİ

ler. (.....) (Yeni Ortam, 28 Ekim 1975)

Anladığımız kadarı ile ayak oyunlarının ardında neyin yattığı en tutarlı biçimde DİSK Genel Başkan Vekili Mehmet Kılınç tarafından ifade edilmiştir. Bunun üzerine birşey eklemeyi şimdilik gereksiz buluyoruz.

SONUÇ :

Politikacılar ve MC iktidarının başı tarafından özel yemeklerde, patronlar ve işverenler tarafından kapalı kapılar ardında oluşturulan ve daha sonra da tekzip mahiyetinde açıklamalarla yalanlanmaya çalışılan bazı tasavvurlar yaşamı yük taşıma haline gelmiş olan emekçi kitlelerinde büyük tepkiler yaratmış ve işçi liderlerinin samimi olanları söylenmesi gerekeni ifade etmişlerdir.

Demokratik düzende çeşitli ayak oyunları ile gerçekleştirilen emek yağmasını daha da yoğunlaştırmak, sermayenin birikmesi için yoksul işçiye daha çok yüklenmek mümkün değildir. Bundan dolayı dondurmacılar şimdilik ücretleri ve hatta fiyatlar ile kâr ve kiraları donduramayacaklar, eğer akılları varsa ücretlerin artması ve kiralarile kâr ve fiyatların gerilmesi için kararlar alacaklardır. Bunun aksini yapmak başta işçiler olmak üzere köylüleri ve yoksul çoğunluğu harekete geçirip erken seçimi zorunlu hale getirecek ve sermaye çıkarlarının koruyucusu rolünü üstelenmiş olan politikacılar ile politik gruplar bir daha gelmemek üzere iktidardan uzaklaşacaklardır.

Bu gidiş yalnız faşist darbelerle önlenebilir. İç ve dış politika bakımından nazik bir döneme girmiş olan Türkiye'de bu tür girişimlerin sorumluluğunu üstelenecek kadar yanlış düşünen kişiler ve kadrolar olduğuna inanmıyoruz. Çünkü önceki denemenin sonuçları ortadadır ve bugünkü durumumuz herşeyden çok şalçıların ve dondurmacılarla balyozcuların eseridir.

Binlerce sorunumuz gibi işçi ücretleri konusunda demokrasinin, emekçilerin ve halkımızın çıkarına uygun biçimde çözümlenmesini diliyelim ve bekleyelim.

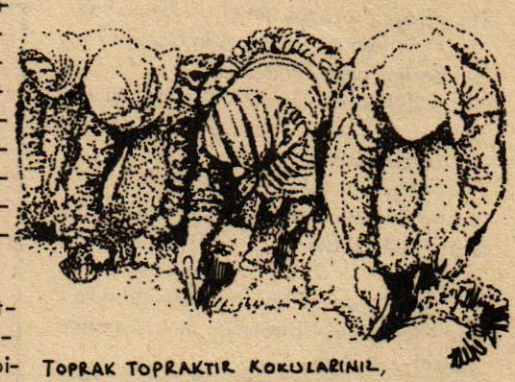

TOPRAK TOPRAKTIR KOKULARINIZ, BOZ TENLİ, ÇATLAK ELLİ KADINLARIMIZ, ANAMIZ, AVRADIMIZ, BACILARIMIZ.

SAĞ BASINDAN SEÇMELER

TATLI DÜŞ

Meclis'te yalnızca üç sandalyesi olmasına karşın MC hükümetinde iki bakanlık kapan MHP'nin kendine özgü bazı hesapları olsa gerek. 12 Ekim günü oylamanın sürdüğü sırada TRT'ye yaptığı açıklamada 7-8 adamının seçileceğini söyleyen ve seçim sonunda da utanmadan biz kârlı çıktık diyebilen Türkeş'in ülküdaşı bir gazete daha başka bir açıdan yola çıkıyor ve hükümette yer almalarının tek çaresi olan noktadan sözediyor.

Önümüzdeki ve ondan sonraki seçimlerde Türkiye'yi sağ koalisyonlar idare edecektir. Adalet Partisi'nin artık tek başına iktidar araması abes olur, bu abes düşünce yüzünden CHP hiç de hak etmediği şekilde bir takım sandalyeler kazanmıştır.

Erol GÜNGÖR
(Orta Doğu, 17.10.1975)

HALKI KÖR MÜ SANIRSINIZ?

Seçimlerden önce, yani 11 Ekim günü Tandoğan Alanı'ndaki CHP mitinginin bitiminden sonra Maltepe semtinde meydana gelen olayları görenler gördü, görmeyenler de basından, yakınında, görenlerden öğrendi. Gelin görün ki, gerçekleri Ankara'da olmasına karşın göremeyenler, tersinden görenler çıkıyor.

Başbuğ ! Türkeş'in titreyip kendine dönen bir yazarı şöyle diyor yazısında :

Herkes soruyor.
Şimdi ne olacak ?..
...
Oyların büyük bir kısmını alacaklarını zanneden sol politikacı ve Marksist çevreler, her gün, her tarafta, ideolojik eylemlerine uygun düştüğünde, olaylar çıkarmakta, meşru nizamı yıkmak, milletimizi tedirgin etmek, için, var güçleri ile çalışmaktadırlar. Ne var ki 11 Ekim günü Ankara'da başlatılan kanlı sokak eylemleri, 12 Ekim günü yerini bir sükûnete ve bekleyişe terketmiştir.

Solcu Parti CHP seçimlerde belli bir oy artışı göstermişse de sağ kanat partilerinin aldıkları oy oranının çok altına düşmüş, hatta 1973 hamlesinin yüzde olarak çok gerisinde kalmıştır.

Abdülkadir BİLLURCU
(Bizim Anadolu , 17.10.1975)

"OLMASI LAZIM"

Bu da MSP'li gözüyle Türün'ün ve Demirel'in karikatürü. "Cephe"nin geleceğini düşündüren bir karikatür...

Elektrik direğinin altında anahtarı ile uğraşan sarhoşa bekçi yanaşıp sordu

-"Burada ne yapıyorsun böyle?"

Sarhoş oralı olmayarak :

-"Evime gidiyorum" diye cevap verdi.

Bekçi güldü.

-"Evde kimse yok galiba?"

-"Olması lâzım" dedi sarhoş." Üst katta ışık gördüm..."

...

İçki içerek efkâr dağıtan Türün Paşa "Mücadeleyi bırakmadım...Kazanacağım..." demiş...

Beş bardak viski içen Demirel, "Kıratın önünde kimse duramaz"demiş...

Üst katta ışık mı görüyorlar dersiniz?..

Yalçın TURGUT
(Milli Gazete, 19.10.1975)

RAKAMLAR KONUŞSUN

12 Ekim seçimlerini gerilerde bırakmamıza karşın, yankıları sürüp gidiyor. AP'nin fazla sandalye çıkarması sağcı çevreleri ve sağ basını kahkahalar diyarına sürüklüyor. Hep kendilerine göre yorum yapıyorlar.. Evet AP'nin CHP'den fazla sandalye çıkardığı doğrudur ve rakamlar inkâr edilemez. 12 Ekim seçimlerinde AP 27 senatörlük, 5 milletvekilliği kazanırken, CHP 25 senatörlük, bir de milletvekilliği kazanabilmiştir.

Ancak AP'nin oyları yüzde 27'den yüzde 41. 3'e çıkarken, CHP'nin oyları da yüzde 33'ten yüzre 43. 9'a yükselmiştir. Ve CHP'nin aldığı oy sayısı 2. 325. 063, AP'nin aldığı oy sayısı da 2. 182. 291'dir.

Yalnız İstanbul'da CHP, AP'yi 234 bin oyla geçmiştir.

Ama sağ basın öyle söylemiyor..

Rakkamlar üzerinde tartışılan tek ülke, Türkiye olsa gerek, gülmeyin tartıştığımız şeye bakın :

27 mi büyüktür, 25 mi ?
5 mi büyüktür, 1 mi ?
Efendime söyleyeyim.
Yüzde 42.8 mi büyüktür, 40.7 mi?

Rauf TAMER
(Tercüman, 20.10.1975)

VERGİ KAÇIRANLAR, VERGİ İADESİ ALANLAR

40 milyonu bulan ülkemizde hangi çevrelerin vergi kaçırdığını kimlerin vergi iadesi aldığını, hayali mobilya ihraç ettiğini ve de Ermenilerle işbirliği yaptığını bilmeyen yoktur.. Bu tür yolsuzluklara, devlet kasasını talan edenlere karşı kimin, hangi çevrelerin mücadele verdiklerini bilmeyen de yoktur. Ama nalıncı keseri hep tek taraflı çalışır...

MHP ve onun lideri Türkeş'in sözcülüğünü yapan bir gazetenin yazarı şöyle diyor :

MHP ve onun lideri sayın Türkeş hükümetin kuruluşunda Türk milletinin yüksek menfaatleri için uzlaştırıcı bir rol oynaması idi, AP bu itibarı kazanamaz, MHP ise çok daha fazla oy toplardı.

...

Ya İstanbul?...

Yahudisi, Ermenisi, Rumu CHP'yi neden destekliyorlar?...

Çoğu vergisini, sigorta primini devletten kaçıran, kâr hadlerinin, mantık hudutlarının ötesinde kolay kazançlar sağlayanlar neden CHP'yi istiyorlar?..

Cemal ANADOL
(Bizim Anadolu, 21.10.1975)

AMERİKA'YA ÖVGÜ

Kendilerine milliyetçi adını yakıştırıp ta yabancıların kuyrukçuluğunu yapmaktan geri kalmayan, hatta yabancıların yurdumuzu sömürmesine göz yummaktan da öte yardımcı olmaya çalışanlar, kendi kalemleriyle renklerini ortaya koyuyorlar. İşte belgesi :

Amerikan Birleşik Devletlerini iki yüz yıl içinde dünyanın en büyük ekonomik, askeri ve siyasi gücü yapan kuvvet, ilk göçmenlerin akıncı, maceraperest, gözünü budaktan sakınmayan, girişimci ve çalışkan karakterleridir. Adeta uyuşuk Avrupa'dan rahatsız olan bu insanlar, sadece fukaralıktan değil, yeni ülkeler keşfetmek, yeni servetler elde etmek isteyen her karekterde zenginlerin de iştiraki ile Amerika'ya akmışlar bu müteşebbis yığın, ilerdeki becerikli torunları vasıtasıyla da bugünkü Amerikan medeniyetinin, servet ve kültürünün kurulmasını hazırlamışlardır.

Ahmet GÜNER
(Orta Doğu, 22.10.1975)

"YAZIKLAR OLSUN"

Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay'ın Sovyetler Birliği'ne yaptığı resmî gezi sağ basının kalemşorlarına konu oldu.. Yeri geldiğinde üç avuç toprağa sahip çıkan sağcılar, bu yiğitliklerini, bu yurtseverliklerini ne dense ağababalarına karşın göstere - miyorlar. Örneğin ABD'nin ülkemizin en verimli ve en güzel yerlerine yerleşmelerine, oralarını işgal etmelerine ses çıkaramıyorlar.. Süt dökmüş kedi gibi susmakta buluyorlar çareyi.

Rauf Tamer'in yazısını okuyalım ve yorumun bundan ötesini kendimiz yapalım.

Dalokay Rusya'ya giderken Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın mezarlarına uğruyor. Birer avuç toprak alıyor.

"-Ne yapacaksın?"diyenlere de cevap veriyor :

"-Lenin'in mezarına serpeceğim."

Bu üç kişi, Türk adliyesinde Türk yasalarına göre yargılanmış ve vatana ihanet suçundan idam edilmiştir.. Hukukçulara sorarsanız, Dalokay'a görevden el çektirmek için kafi sebeptir. Fakat ne Gazi parkının ismini değiştirip, Harun Karadeniz Parkı yaparken, ne de Rusya'ya 3 avuç Anadolu toprağı götürürken, yakasına kimse yapışmamıştır...

...

Bırakalım ideolojiyi kenara, ama bir avuç toprak için canını vermeye hazır Türk halkının inanç, iman ve töreleri yönünden bakalım olaya...

Ve bu adama soralım :

"-Benim üç avuç toprağımı sen hangi hakla alıp, Rusya'ya götürüyorsun?

Rauf TAMER
(Tercüman, 22.10.1975)

Ve biz de diyoruz ki, bütün sağcılar, bütün faşistler ve bütün kapitalistler, siz hangi hakla bizim yurdumuzun en güzel yerlerine Amerikalıları yerleştiriyorsunuz. Değil üç avuç, binlerce dönüm toprağımızı onlara nasıl çiğnetiyorsunuz, nasıl kirlettiriyorsunuz. Bu hakkı nereden alıyorsunuz ?

DİNLEYİN SAYIN KÖYİŞLERİ BAKANI

MC hükümeti arasındaki anlaşmazlıklar giderek su yüzüne çıkmaya başladı. Ve bu anlaşmazlıklar MC'nin ne denli halktan yana olduğunu da gösteriyor. Biz sözü daha fazla uzatmadan Erbakan Hocanın sesini dillendiren bir gazetenin haberine göz atalım :

"AP'nin 12 Ekim seçimlerinde koalisyon ortağı olan MSP'ye nasıl oyunlar oynadığını duymayan kalmadı. Biz bu oyunları, seçim neticesinin mazereti olarak söylemiyoruz. Allah'a çok şükürler olsun, MSP'nin aldığı netice, kendisine mazeret aratacak bir netice değildir.

Özellikle Köyişleri Bakanlığı'nda baştan beri söylediğimiz şu idi: AP Köyişleri Bakanlığına bağlı kuruluşlar vasıtası ile köy ve köylü üzerine büyük çapta baskılar yapmıştır ve yapmaktadır.

...

Siz Bursa'dan ayrılır ayrılmaz, daha önce yapılması gereken köy yolları bir tarafa bırakıldı, bütün devlet imkânları, plânda programda olmayan yerlere teksif edildi.

...

Bazı köylerin yollarının kumu serilmiştir. AP teşkilâtı bu köylere gidip, seçimde MSP'ye rey çıktığı takdirde, kumlar toplanıp başka köylere götürülecektir, demiştir.

Elektrik direkleri yığılmış, seçimden sonra rey durumuna göre dikilecek veya dikilmeyecek denmiştir.

Reylerini daha önce CHP'ye vermiş bir köy yollarının yapımının durdurulduğundan yakınmıştır.

...

Bu, anlattığımız nerde olmuştur demeyin. Nerde ne olduğuna dair liste elimizdedir.

İsmail Hakkı HATİPOĞLU
(Milli Gazete, 21.10.1975)

TESELLİ ARAYAN ZAVALLILAR

Geçmişte görülmüştür ki seçimlere katılma oranının yüksek olduğu dönemlerde sol oylar daha da artmaktadır. Sağ basın bunu tam aksine işlemekte ve İstanbul seçiminin tesellisini aramaktadırlar.

AP'nin yarı resmî yayın organı olan Son Havadis Gazetesi'nin " Günün Akisleri" köşesinde yazan Tekin Erer beyefendi şöyle diyor :

12 Ekim 1975 seçiminde İstanbul'da CHP 560 bin, AP 336 bin, MSP 40 bin, DP 13 bin, MHP 11 bin , TBP 9 bin oy aldılar.

Bu rakamlar gösteriyor ki, İstanbul'da CHP en yüksek oyu kazanmış ve AP'yi 224 bin geçmiştir.

İstanbul'un 19 ilçesinden Çatalca, Silivri, Yalova ve Şile'de Adalet Partisi CHP'den daha fazla oy toplamış, buna mukabil 15 ilçede kaybetmiştir. AP'nin, CHP ile arasında en çok oy farkı bulunan yerler Kadıköy, Eminönü, Şişli, Beyoğlu, Sarıyer gibi ilçelerdir.

İstanbul'da halkın yüzde 49'u seçime iştirak etmiş, yüzde 51'i ise katılmamıştır.

Tekin ERER
(Son Havadis, 20.10.1975)